

FRANQUEO PAGADO
Concesión Nro. 1585

TARIFA REDUCIDA
Concesión Nro. 216

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO EN 1927.
DIRECCIÓN, REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

DIRECCIÓN POSTAL: Casilla de Correo 303, Bs. Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAI

"LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA"

ATSKIRO NUMERIO KAINA 50 cent.
PRENUMERATA: Argentinoje ir Pietų Amerikoje 10 pe-
zų metams; 6 pesai pusemetiui.
UŽSIENIN kiti 20 argentinų pesų arba 3 am. dol.
ADRESO pakeitimas veltui. RAŠTUS ir prenumeratas
siųsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENIS KAI KREIPTIS:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 243259

Nr. 879.

BS. AIRES, KETVIRTADIENIS, RITRYTO JUNIO 9 D., 1949 M.

METAI (AÑO) XXI

EL OCTAVO ANIVERSARIO DE JUNIO TRÁGICO

El día 11 del mes en curso la colectividad lituana de Buenos Aires conmemorará los días trágicos, 13, 14 y 15 de Junio de 1941, durante los cuales los rusos han llevado a los campos de los trabajos forzados miles de intelectuales lituanos, letones y estonianos, para su muerte segura en los regiones glaciales de Siberia. La conmemoración se realizará en los salones del Club Lituano, Avenida Boedo 737, con el programa correspondiente.

Las guerras y exterminaciones que figuran en la historia humana, no eran cosas tan terribles que la exterminación de los pueblos Bálticos por los ocupantes ruso-comunistas en los días trágicos de Junio de 1941. La exterminación sigue hasta el día de hoy. Habitantes de los pueblos enteros se destierran desde los países Bálticos hacia los campos de trabajos forzados y en su reemplazo se envían los rusos desde las llanuras siberianas.

Cada día llegan noticias alarmantes desde regiones esclavizadas por los rusos. Y en estos momentos, cuando el mundo está hablando sobre los derechos del Hombre, sobre justicia social, sobre la paz y tranquilidad, los pueblos cultos y civilizados del Báltico siguen siendo esclavizados por las hordas asiáticas.

La prensa democrática lituana en Europa occidental y en el continente americano ha publicado el llamamiento trágico de los presos políticos lituanos, traídos en las prisiones de la Unión Soviética. Los lituanos desterrados extienden sus manos atados con las cadenas desde prisiones inhumanas de Siberia en busca de las tribunas de prensa democrática, para alzar a toda la opinión mundial. Los pueblos Bálticos, amantes de la paz, de libertad y de trabajo siguen siendo exterminados por la dictadura de Stalin, compañero de ayer de Hitler y Mussolini.

Los que consiguieron salvar su vida, alejándose hacia la Europa occidental, tratan de reunirse con sus familiares y amigos en el Nuevo Mundo, sin embargo, muy pocos han tenido la suerte de llegar hacia el continente americano. El mundo democrático tiene sus propias preocupaciones y no siente S. O. S. de las naciones Bálticas.

En la edición presente de "La Voz de los Lituanos en la Argentina" publicamos una nota de nuestro colaborador L. Kancaitis, que ha logrado alejarse hacia Inglaterra y reunirse con sus familiares en la Argentina. El ha revivido todos los horrores de la ocupación comunista. Su nota se ilustra con un foto: Los obreros lituanos, fusilados por los rusos en la fábrica de azúcar de Panevėžys, Lituania, solo por el pedido de aumento de salario por su trabajo.

Conmemorando el octavo aniversario de la implantación de esclavitud moscovita en los países Bálticos, llamamos la atención de todo el mundo civilizado a la necesidad urgente de salvar a nuestros hermanos esclavizados en Lituania, Letonia y Estonia, también a los inválidos torturados en las prisiones siberianas. En el seno de las Naciones Unidas tendría que surgir la cuestión del Báltico. Los ocupantes rusos tendrían que retirarse del Báltico. Cada lituano, letón y estonio libre tenemos que redoblar nuestra lucha contra los opresores de nuestros países natales en todas partes del mundo.

Lietuviai Tremtiniai Masiniai Vyksta Amerikon

(Chicagė — antrasis puslapis).

Nepriklausomos Lietuvos laikų statybos pavyzdys, žemės Banko rūmai Kaune. Būdamas Nepriklausoma mūsų Tėvynė darė milžinišką pažangą, bet užpuolikai ją pavergė naikina jau 10-ti metai.

Kruvinos Kovos Bolivijoje

ANGLIAKASIŲ KOVOJ ŽUVO 150 ŽMONIŲ.

Bolivijos anglų kasyklose „Siglo XX“, prie Catavi, 28. 5. 49 įvyko streikuojančių darbininkų susirėmimai su streikininkais ir karinėmis. Angliakasių kovos pavyzdys, žemės Banko rūmai Kaune. Būdamas Nepriklausoma mūsų Tėvynė darė milžinišką pažangą, bet užpuolikai ją pavergė naikina jau 10-ti metai.

Bolivijos anglų kasyklose nežmoniška išnaudojami darbininkai. Vyriausybė skelbia, kad streikas pasibaigė ir kad daromi darbo sąlygų pagerinimai.

— BETHESDA, MD., prie Vašingtono, 29. 5. 49 žuvo JAV finansų ministerijos valdytojas, William Alexander Julian, einantis tas pareigas nuo 1933. Jo parašas yra ant Amerikos dolerių. Jaunystėje jis turėjo batų dirbtuvėlę, paskui tarnavo finansų ministerijoje ir Rooseveltui tapo paskirtas toms aukštomis pareigoms. Buvo 78 metų amžiaus.

SUOMIJOS PREZIDENTAS RYTI PALIUOSUOTAS.

Paskutiniojo karo metu buvusis Suomijos respublikos prezidentas, Risto Ryti, buvo nuteistas dešimčiai metų kalėjimo. Po trijų metų išsėdėjęs, dabartinis Suomijos prezidentas, Juno K. Paasikivi, dovanavo Rytį bausmę ir 20. 5. 49 Risto Ryti išėjo laisvėn.

Risto Ryti buvo kaltinamas politinių klaidų padarymu, prezidentavimo metu. Taipgi paliuosuoti trys iki šiol kalinti ministrai.

— ARGENTINOS futbolo komanda „River Plate“, su dideliu pasisekimu lošiančiai Italijoje, 29. 5. 49 specialioje audienoje priėmė popiežius.

— KOLOMBIOJE prie vulkano kraterio lankėsi studentų ekskursija. Tuo tarpu išsiveržė lava ir 18 studentų žuvo.

— DINGO 34 TRAUKINIAI SU PREKĖMIS.

Iki šiol, kelionėse dingdavo tik koks nors ryšulys ar dėžė, bet dabar jau išsivystė urminis dingimas. Reuterio telegrafo agentūra praneša iš Berlyno, kad anglai ir amerikoniai ieško savo 34 traukinių, dingusių įvažiavus rusų zonon. Traukinius pavyko surasti, bet visi vagonai išužėsti: dingo 18.000 tonų anglių ir 4.000 tonų bulvių. Taigi — „U nas visio jest“.

— SANCHAJUS nuo 27. 5. 49 randasi Kinijos komunistų kontrolėje.

VEL TIKS ANGLŲ LAIVAS „MAGDALENA“.

Gegužės mėnesį, 1948 anglų Belfasto tapo pabaigtas statyti 17.547 tonų laivas „Magdalena“, kuris kainavo 50 milijonų Argentinos pesų. Angliakasių kovos pavyzdys, žemės Banko rūmai Kaune. Būdamas Nepriklausoma mūsų Tėvynė darė milžinišką pažangą, bet užpuolikai ją pavergė naikina jau 10-ti metai.

„Magdalena“ išplaukė iš Argentinos uosto La Plata 19. 4. 49. Gabėno priešpaskutinį transportą mėsos kaina 2.500 tonų ir 700 tonų iš Montevideo; viso arti 4000 t maisto produktų ir 233 keleivius į South Hampton. Įgula sudaro 256 žmonės.

Bet 25. 4. 49 pateko ant uolos, 15 mylių nuo Rio de Janeiro. Traukiant pataisymui, 4. 4. 49 lūžo pusiau ir viena dalis nuskendo. Keleiviai ir įgula išgelbėti. Laivas bus „sudurtas“ ir atremontuotas.

— ARGENTINOS knygy leidykla „Guillermo Kraft“, įsikūrusi Buenos Aires mieste prieš 85 metus iš mažės spaustuvėlės, tapo stipriausia leidykla. Jos bendradarbiais buvo Mitre ir Sarmiento. Dabar ji jungia žymią intelektualų grupę.

SUIMTAS BALTIJOS TAUTŲ SMAUGIKAS.

Erich Koch, pasprukęs nuo Nūrembergo teismo, anglų policijos tapo suimtas Hamburge 27. 5. 49. Nuo balandžio mėnesio, 1945 jisai slapstėsi, gyvendamas Rolf Berger, atsargos kapitono vardu.

Erich Koch buvo Prūsijos „gauleiteris“ ir Trečiojo Reicho Gestapo komisaras okupuotoms Baltijos tautoms — Lietuvai, Latvijai ir Estijai.

Kocho įsakymu, dalyvaujant Kau-no srities komisarui Kramerui ir civilinės okupuotos Pabaltijos valdžios komisarui Lohse, tapo suimtas generolas Piechavičius ir išformuota Lietuvos kariuomenės rinktinė. Būdies Koch išsėdė daugybę Baltijos gyventojų.

— KOPENHAGOJE 10. 5. 49 teismo sprendimu tapo sušaudyti penki paskutiniai nacių kolaborantai, „vėlikai“ laike vokiečių okupacijos Danijoje.

KERTINIO AKMENS STATYMAS SUSIVIENIJIMO

naujų Rūmų Statybai įvyks šeštadienį, 18. 6. 49, 16 val. Paskui asado, kuriai bilietus gaukite iš anksto. Po to, kiekiai iki vidurnaktį. Visos ir visi kviečiama skaitlingai dalyvauti šiose istorinėse iškilmėse, S. L. A. parke.

S. L. ARG. 5 SKYRIAUS VAKARAS 11. 6. 49, šeštadienį, 20 val. Čekoslovakų salone, Choele Choele 2048, Valentin Alsina. Vaidinimai, įvairumai ir šokiai iki 3 val. ryto. Susivienijimiečiai ir bendrai visa visuomenė prašoma skaitlingai dalyvauti. Rengėjai.

TAIKOS BALANDŽIAI IR KARO BAIMĖ.

Nuo gegužės 23, 1949 Paryžiuje tariasi „keturių didžiųjų“ užsienų reikalų ministrai: Anglijos Ernest Bevin, JAV Dean Acheson, Prancūzijos Robert Schuman ir SSRS Andrei Vishinsky.

Ministrai svarsto taikos su Vokietija ir Vokietijos ateities problemas. Atrodo, kad sąjungininkams buvo lengviau laimėti karą, negu taiką užtikrinti. Amerikiečiai su angliais tada viskuo ankavosi, kad tik laimėti.

Bet taikos balandis dar vis karo dūmais apneštas ir trys Baltijos tautos tebesiranda okupuotos ir naikintos. Tokia padėtis nesivadina taika.

Rusų laikysena verčia susirūpinti juos išgelbėjusius sąjungininkus. Anglijos generolai jau tariasi Londone, kaip apsiginti sekanciam karui kilus.

— ARGENTINOS Temperley mieste 1. 5. 49 iš audinčių Lomas paliuosutas darbininkas R. Bujan, keršindamas, nužudė to fabriko personalo viršininko padėjėją M. Germaniją.

Buvo paliuosutas po to, kuomet pateko policijon dėl lošimo.

— JAV krašto apsaugos ministeris, James Forrestal, išsėdėdamas iš Laivyno Ligoninės 18-to aukšto lango, Bethesda, Maryland.

Jo žmona 20. 5. 49 išlipo iš laivo Prancūzijoje, kur nuvyko su sūnum, kad surasti poliois vietą nervų liga usirgusiam savo vyrui. Nelaimėlykus, jį grįžo specialiu prezidento Trumano lėktuvu, „Independence“.

Forrestal tragediją apgalsteltauja visas demokratinis pasaulis. Forrestal iš apsaugos ministerio pareigų pasitraukė 31. 3. 49. Jo vietą užėmė Louis Johnson, pareiškė, kad demokratinė Amerika daug nustojo dėl Forrestal mirties.

— JUNGTINIŲ TAUTŲ konferencijoje, vykstančioje Lake Success, N. Y., JAV, Rusijos atstovas 25. 5. 49 pasiūlė, kad būtų uždrausta vartoti atominės bombos.

BRAZILIJOS PREZIDENTAS UŽ TAIKĄ.

Jungtinių Brazilijos Valstybių respublikos prezidentas, Eurico Gaspar Dutra, nuvykęs Vašingtonan pasakė kalbą JAV kongrese 19. 5. 49. Savo kalboje Dutra pareiškė, kad Brazilija eina pety ir pety su Jungtinėmis šiaurės Amerikos Valstybėmis ir visomis jėgomis kovoja už taikos išlaikymą pasaulyje.

Amerikos demokratijos siūloma taika yra skirtinga nuo tos „taikos“, apie kurią kalba Rusijos imperialistai, smagianti pavergtas tautas.

— BRAZILIJOS srity Alagoas dėl smarkaus lietaus kilo potvyniai. Žuvo keli šimtai žmonių.

— BERLYNE, amerikiečių ir anglų kontroliuojamose srityse, minios gyventojų mėto akmenimis į pasirodancius rusų karininkų automobilius. Gyventojai protestuoja dėl geležinkelio streiko lauzymo.

— BRAZILIJOS vyriausybė 25. 5. 49 nupirko abu anglų geležinkelius Brazilijoje. Už Leopoldina geležinkelį sumokėjo 10 milijonų svarų sterlingų, o už Vakarų 3.670.000 svarų.

MASKVOJ DINGSTA ANGLŲ TARNAUTOJAI.

Rusai neleidžia grįžti Maskvon ty Anglijos ambasados tarnautojų, kurie atostogavo Londone. Anglai taikys tas pats priemones rusams.

Šeši Anglijos ambasados tarnautojai Maskvoje tapo pagrobti, o Anglijos piliečio Burke žmona, rusė, negavusi leidimo išvykti Anglijon, bandė nusižudyti.

Bulakan su žmona, tarnavę anglų ambasadoje, tapo pagrobti gatvėje. Dvi tarnautojos, Ackman ir Whitehead, taipgi dingo be žinios. Anglai jas skaito savo pilietėmis, o rusai tvirtina, kad jos yra buvę Rusijos pilietės ir dėl to rusai elgiasi su jomis kaip jiems patinka.

BAVARIJOS ALPIŲ KALNUOSE GAUDOMI NACIAI.

Iš Landsbergo kalėjimo 21. 5. 49 paspruko Buchenwald ir Dachau stovyklose žmonių kankinimų pasižymėję naciai Alois Wipplinger ir Werner Gruess. Bavarijos Alpių kalnuose ir visoje amerikiečių zonoje jų ieško ten esantis šimtas tūkstančių amerikiečių ir vokiečių policijos.

Amerikiečių generolas Weems mano, kad tie karo kriminalistai pabėgo savo draugų pagelbėti ir padirbtais pasais gali bandyti pasprukti Pietų Amerikon, nes jų draugai turi pabėgti į pinių.

— BUENOS AIRES provincijoje, srityje Bolivar, pulkiai uždėjo saulėgrąžos. Kiekv. ha davė nuo 20 iki 50 maišų. Pritrūkus sandėliuose vietos, sukrauti prie geležinkelio.

— ARGENTINOS ž. ū. ministerija parduoda 200.000 alyvų (olivos) medelių. Norinti jų pirkti, tarsi į Casilla de Correo 137, San Juan.

— BUENOS AIRES mieste atidaro savo atstovybę Izraelio valstybė. Ministeriu bus p. Tsur, dabar atstovaujantis šalį Urugvajuje.

Dalis Lietuvos kolonijos, dalyvavusi pirmosiose lietuviškose pamaldose, Venemelos sostinėje Caracas, 17. IV. 1949. Venemelos lietuvių kolonijos kapelionas, kun. Antanas Sabaliauskas, savu laiku redagavęs „Salezičių žinias“, po to buvęs Indijos Misijoje (Azijoje), iš kur grįšęs parasė savo įspūdžių knygą „1000 Paslapčių šalyje“, kurios išėjo jau dvi laidos. Kun. A. Sabaliausko adresas: Colegio San Francisco de Sales, Apartado 369, Caracas, Venemela.

A. Kuprevičiaus Koncertas B. As. Teatre „Odeon“ 27-6-49

TAI BUS LIETUVIŲ GERO VARDŲ GARSINIMO MENINĖS IŠKILMĖS TOJE ARGENTINOS MENO AVENTŪROJE. DALYVAUKIME VISI! BILJETUS ĮSIGYKITE IŠ ANKSTO FIRMOJE LOTTERMOSE S. R. L., VIANORD, B. SURVILA, „A. L. BALSĖ“ IR LIETUVIŲ PARAPIJOJE. VISOS IR VISI BOKIME KONCERTE! TURĖDAMI KUO PASIRODYTI PASAULIUI, MOKĖKIME TATAI ĮVERTINTI. „A. L. Balsas“.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Prenumerata metams: Argentinoje ir visoje Pietų Amerikoje 10 Argent. pesų (½ m. \$ 6). Europoje ir Šiaurės Amerikoje 3 doleriai metams. Raštus, pinigų adresuoti **sekančiai: ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS CASILLA DE CORREO 303, Bs. As.** Redakcija ir Administracija Calle Boedo 737 Tel. 45-4444

MŪSŲ ORGANIZACIJOS BENDRADARBIAUJA.

Jau seniai atėjo laikas, kad nei vienas Argentiniečių lietuvis nepivalo atlikti neprisiradęs prie vienos ar kitos organizacijos, keliančios gerą lietuvių vardą šioje šalyje. Atsiskyrimais ir laikymusi „nuosaliai“ nesustipriname lietuvių bendruomenės. Draugijos narys, kaip lygiai laikraščio prenumeratorius ir rėmėjas sudaro tą visuomenę, kuri teikia viltį pavergtai ir naikina lietuvių tautai atgauti savo laisvę.

Pereitame „A. L. Balso“ numeryje šioje vietoje kalbėjome apie didelę Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centro pažangą. Ši kartą malonu pastebėti, kad Susivienijimas Lietuvių Argentinoje nutarė pastatyti rūmus už \$ 100.000. Tie darbai nepasidarys patys savaime. Jie reikalingi plačios visuomenės, organizuotos visuomenės paramos.

Ivykus S. L. Arg. Centro ir Skyrių Valdybų posėdžiui 15. 5. 49, buvo pakviestas „A. L. Balso“ redaktorius. Sekretariatas padarė pranešimus savo spaudos organui ir ta proga aptarta reikšmė to laikraščio, kuris paskelbė mirtiną kovą Susivienijimui. Konstatavus užpuolimo faktą ant nepartinės organizacijos išsiaiškino, kad visi kas brangina tautos ir kolonijos ateitį, privalo dėtis ir aktyviai veikti šioje organizacijoje, kad jokiais pašalinės provokacijos jai negalėtų pakenkti ir kad „svetimų dievų garbintojai“ pasiliktų su vienu.

Mūsų pačių sukurtos organizacijos bendradarbiaujau tarpusavy ir jų veikla lietuvių gyvenimo darbe atlieka svarbų vaidmenį visos mūsų tautos bendruomenės stiprinime. Organizacijų vadovybės ir nariai privalo griežtai atremti ir pasmerkti visus pasikėsinius, kurie stengiasi drumsti vandenį, kad paskui jame meskėrioti...

Susivienijimo, Lietuvių Centro, Jaunimo Draugijos ir chorų ekskursijos ir valdiniai Berisso lietuvių organizacijų parengimuose stiprina lietuvių dviasdvi mūsų kolonijoje ir pridūoda ne vien lokalines reikšmes veikimui. Sotinės organizacijų veikėjai turėtų imtis iniciatyvos pasikeisti bent valdybino meno įgėjonis ir su kitom mūsų kolonijom, pav. Rosario, Kordeobos ir net Montevideo. Laikas visiems organizacijų veikėjams pasipažinti ir bendrai dirbti. Tik tokie būdai pribrės bendro susižiavimo klausimas. Sucentralizuotas Pietų Amerikos lietuvių veikimas bus įvertintas mūsų brolių spaudos ir vadovaujamų Lietuvos laisvimo veiksmų visame pasaulyje.

„Argentinios Lietuvių Balsas“ jau ne pirmą kartą šia mintį gvildena. Organaudamas organizacijos, tarnaudamas kiekvienam savo skaitytojui, jis rismuotė ateis kiekvieno mūsų tautai naudingo darbo talkon.

Organizacijų veikėjai, kaip lygiai spaudos darbuotojai mūsų tautoje, o ypatingai Pietų Amerikoje, dar daug turi aukotis, kol mes prilygsime prie laisvųjų tautų išeivių bendruomenių šioje šalyje. Mūsų darbą teigtvins istorija. Dirbkime ir bendrinkime bent pasireikškusias pajėgas ir kas kart įtraukime naujas jėgas į lietuviškos bendruomenės stiprinimo darbą!

STATYBOS PASKATINIMO PLANAS ARGENTINOJE.

Argentinos parlamentas 13. 5. 49 priėmė statybos paskatinimo projektą kovai prieš būty krizį ir perdavė jį senato patvirtinimui.

Istatymas susideda iš keliolikos paragrafų ir ju skyrių bei pastabų. Snglaustoj formoj, jis numato:

Einant vyriausybės dekretu 16.465 iš 1947 metų, statybos paskatinimo tikslu, paliosuojama nuo teritorijalių mokesčių visi ne aukštos nuomos namai, skiriami gyvenimui, nuo šio įstatymo priėmimo iki gruodžio 31. 1955 m.

Paliosuojami nuo judomojo turto mokesčių visi gyvenamieji namai, kurių įkainavimas su žeme neviršija \$ 30.000.

Einant statybos paskatinimo įstatymais 16.465 ir 18.056 iš 1948 m. vietiems Buenos Aires mieste pastatytiems namams su Hipotekos Banko paskola ir be jos, per dešimtį metų nebus pakeliami joki mokesčiai.

Visi sostinėje naujai statomi namai, kurių vertė su žeme neviršija \$ 50.000 ir kurių nuoma neviršija \$ 250 mėnesiui paliosuojami nuo visokių mokes-

čių. Sliepiantiems tikrą vertę numatoma pabaudos, kurias skirs vyriausybės įstaigos.

Visi tušti sklypai sostinėje nuo 1. 1. 1950 m. apdedami padidintu mokesčiu sekanciai: Einant įstatymu 11.285: trys promiliai, jeigu sklypo vertė \$ 100.000 ir t. t. ir iki 12 promilių, jeigu tuščio sklypo vertė \$ 800.000. Tokioj formoj bus pakelti mokesčiai ir ant „laužų“, jeigu jų vertė trečdaliu mažesnė už sklypo kainą. Nuo šių mokesčių paliosuojami invalidai, turinti tik vieną sklypą, kurio vertė neviršija \$ 15.000, miesto valdybos įkainavimu.

Miesto valdyba parduos iš varžytinių sklypus, už kuriuos teritorijalių mokesčių mokėjimas bus atsiliejęs 5 metus. Parduos 6 mėnesiams prasičius po pranešimo arba paskelbimo. Išimtis tik invalidams.

Miesto valdyba įgalinama nusavinti už nustatytą atlyginimą visus tuščius sklypus sostinėje aikščių įrengimui, kur tik numatys reikala, jeigu jų savininkai, — nors ir bus sumokėję pakeltus mokesčius, bet vengs namų statybos.

Taipgi numatomi pakeitimai senų namų nuomos taisyklėse.

AMERIKA PADEDA EUROPAI TAPTI „SOCIALISTIŠKA“.

Amerika gelbsti Europai persitvarkyti. Tuo klausimu „Naujienos“ savo auditoriale sako:

Teikdamos ekonominę pagalbą Europos tautoms, pagal Marshallo Planą, Jungtinės Valstybės reikalauja, kad jos suvartotų ją išmintingai. Kiekviena prisidėjusi prie Marshallo Plano šalis turi apsaikčiuoti, kiek ir kokių daiktų (maisto produktų, žaliavų, mašinų ir t. t.) jai reikia. Visos prisidėjusios šalys turi susitarti, kaip teikiamoji joms pagalba privalo būti tinkamiausiu būdu paskirstyta. Jos turi priziadėti viena su kita kooperuoti: jeigu, sakysime, viena šalis pagamina daugiau pieno, negu kad reikia jai pačiai, tai savo perviršį ji turi peileisti kitoms šalims, kurios atsiilygina už tai kitokiais gaminiiais (arba gautais iš Marshallo Plano doleriais).

Kad tai būtų tvarkingu būdu, yra sudarytas iš įvairių valdžių atstovų komitetas. Be to, Jungtinės Valstybės yra paskyrusios Marshallo Plano direktorių, kuris viską prižiūri, ir, jeigu pastebi kur nors nukrypimą nuo nustatytos programos, įspėja atitinkamus įstaigas arba viešai pareiškia savo kritiką.

Cia matome milžiniško masto planingą veikimą ekonominėje srityje, apimančio daugiau kaip pusę Europos. Šešiolika valstybių ir kelis šimtus milijonų žmonių. Etkio planavimas ir veikimas pagal planą yra paprastai vadinami „socializmu“. Tiesa, socializma sudaro ne vien tikslai ūkio planavimas. Planuoja savo ūkį juk ir Rusija, kurioje bolševikai pastatė ne socializmą, o bauriausią socializmą karikatūra. Bet apie tai čia ne vieta plačiau kalbėti.

Pastangos planingai tvarkyti pramonę, žemdirbystę, susisiekimą ir prekybą apyvartą, tai pirmas stambus žingsnis nuo „laisvų“ kapitalizmo linkui visuomeniniai tvarkomos ekonominės sistemos. Ir įdomus dalykas, kad diriguojančioji jėga šitame milžiniškame ūkinio planavimo eksperimente yra Jungtinės Valstybės, kurioje kapitalizmas yra pasiekęs savo galybės viršūnę. Kapitalistiška Amerika brukte brukta Europai socializmą!

Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad Europoje kapitalizmas baigia atgyventi savo dienas. Jisai, „mona“, susyk neišnyks (kaip neišnyko susyk ir pirmesnės visuomeninės santvarkos). — jei neatsitiks kokia katastrofa. Bet Amerikos pagalba Europos šalis nuo to, veikiausia, išgelbes, ir perėjimas į naują sistemą gales tenai būti atliktas palaipsniui.

KANADOS LIETUVIŲ TARYBA.

„Naujienos“ rašo, kad Kanados lietuvių organizacijų seimas, kuris įvyko Montrealy, kovo 26—27 d. d., išrinko į Kanados Lietuvių Centro Tarybą šiuos asmenis: Leoną Girinį-Norvaišą, Joną Gudą, Leoną Gudą, Petronėlę Juškevičienę, Juozą Kuprį, Julijų Jurėną, Joną Leknicką, Mariją Leknickienę, Antaną Navicką, Gedimimą Rukėną, Julijų Trumpą (jie visi buvo Centro Taryboje ir pirminiai), Joną Kardių, Juozą Parojų, Oną Indrėlienę, Walterį Kiškį, Joną Vaskį, Stasį Barauską, Joną Nevardauską, Praną Paukštaitį, Antaną Morkūną, Kostas Andriukevičių, Antaną Tamošaitį, Adolfą Šapoką, Henriką Adomonių ir Joną Melnūtį (jie naujai išrinkti). Kandidatais paliko Lukošius, Vaitčius, Zabulionis, Liaukevičius ir J. Adomonis.

KLC Taryba išsirinko pirmininke P. Juškevičienę ir prezidentu iš 6 asusikalbėti lietuviškai!

Ten pat rašoma, kad 5 asmenys

Pasaulio Lietuviai

LIETUVIŲ KALBA AMERIKOS MOKYKLOSE.

„Sandara“ rašo, kad šių metų kovo 29 d. Massachusetts valstybės gubernatorius pasirašė įstatymą, leidžiantį dėstyti lietuvių kalbą viešose vidurinėse mokyklose (High Schools). Legislatoroje įstatymas praėjo daugiausia trijų Worcesterio demokratų pastangomis: sen. William D. Fleming ir atstovai Stanislaus G. Wondolowski ir Robert X. Tivnam.

„Pagal šį įstatymą mokyklų departamentai yra įpareigojami įvesti lietuvių kalbos dėstymą High School'ose, turinčiose nemažiau 150, prašančių mokinių tėvams arba globėjams.

„Įstatymas, toliau, reikalauja, kad 25 mokiniai imtų tą kursą nuo rudens pirmos. Įstatymas įsigalioja po 90 dienų“.

— MIRE Anglijoje: Simanas I. vendrauskas, 78 m. amžiaus, kilęs nuo Alvitio. „Išeivių Draugas“ praneša, kad Anglijoje vėlonis išgyveno 10 metų, palikdamas ten žmoną, 5 dukteris ir 1 sūnų. Mirė Belshilyje. H. milton kapuose 20. 4. 49 palaidotas Magdalena Augustaitienė, 79 m. amžiaus. Liko du sūnūs ir dvi dukros.

MIRĘ RAŠYTOJŲ ŽEMAITES SŲNUS.

Julijos Žymontienės (žemaitės) sūnus, Antanas Žymontas, dirbo „Naujienose“, Chicago, Ill., nuo pat jų susikūrimo. Jis buvo smulkųjų skelbimų skyrėjas redaktoriui. Vėlonis buvo apie 60 metų amžiaus.

To dienaščio laidoje iš balandžio 6 d. 1949 skaitome pirmąjį vedamąjį straipsnį, pranešantį liūdną žinią apie jo mirtį:

„Standien bus palaidotas Chicago Lietuvių Tautinėse Kapinėse vienas seniausųjų „Naujienų“ darbininkų ir Bendrovės direktorių — Antanas Žymontas, garsiosios rašytojos žemaitės sūnus.

Kartu su kitais šio dienaščio darbininkais-veteranais, jisai įdėjo daug pastangų, kad „Naujienos“ tarptų, ir gynė jų skelbiamas idėjas. Jisai džiaugėsi ir didžiavosi, kad „Naujienos“ išlaikė savo poziciją. Deja, jisai mirė, nesulaukęs tos dienos, kada įsėvė atgaus mūsų gimtąsai kraštai, Lietuvą.

Dėl to tės kovą toliau jo likusieji draugai ir bendradarbiai“.

— „DRAUGAS“ 8. 4. 49 laidoje taipina Sovietų Ambasados Vasingtone atsakymą Dr. J. Prunskiui, nesutikdama, kad jis vyktyt apsilankyt okupuoton Lietuvo. Esą leidimus duodavę „Inturist“ biūras, bet jis dabar neveikia. Nei apsilankymo, nei laišky. Tai bent „laisvė“ menų.

(Alšėnas, Saulis, Norkus, Rinkūnas ir Sakalauskas) „ismarsavo“ iš kanadičių seimo ir „susimetė“ į vadinamą Kanados Lietuvių Sąjungą, kuri išleido atskirą Biuletenį.

Visur mums trūksta sugebėjimo dirbti vieningai.

NE SKAITOMI, BET TIK „KLAUSOMI“ LAIKRAŠČIAI.

Komunistų leidžiamoji „Tiesa“ praneša, kad Sujetų klūbe, Smilgių valstijoje, kas savaitę ruošama po tris paskaitas ir kas antrą dieną įvyksta garsinis laikračių skaitymas. Paskaitas skaito drg. Borvein ir kiti panašiomis pavardėmis.

Ši žinia pasako įsidėmėtiną dalyką. Nepriklausomoje Lietuvoj veik kiekvienas žmogus jau mokėjo skaityti. Kadangi dabar įvyksta garsinis laikračių skaitymas, tai yra vienas skaito, o visi klauso, ir kadangi paskaitas skaito burliokai Borvein'ai, tai aišku, kad Smilgių valstijoje mažai belikę lietuvių. Į išvartų į Sibirį lietuvių sodybas yra atgabenti burliokai, kurie nemoka net skaityti.

— LIETUVIŲ Vaizbos Būto vadovybėje, Chicago, Ill., veikia J. Varkala, J. Pačankis ir kiti pirmūnai. Toji organizacija kviečia lietuvių meno ansamblių „Dainava“ iš Hanau į JAV.

— A. KAVALIUSKAS yra JAV. futbolo žvaigždė. Dabar jis vadovauja Phila., Pa., universiteto futbolo komandai. Notre Dame universiteto sporto instr., lietuvis, Edv. Krause.

— DR. PETRAS MACIULIS, buvęs Lietuvos konsulas Argentinoje, iš Müncheno atvyko į Chicago, Ill., — praneša „Draugas“.

KANADON ATVYKO 61 LIETUVIS.

Laivu „General Black“, kovo 5, 1949 išplaukusių iš Bremenhaveno, Kanadon atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Dzievaltauskas Klemensas, Dzievaltauskas Klemensas, Raudonis Juozas, Malinauskienė Vanda, Malinauskas Algimantas, Perminienė Vanda, Serelienė Danutė, Staskūnienė Jadvyga, Staskūnas Valentinas, Staskūnaitė Regina, Žymantienė Kunigunda, Žymantaitė Regina, Tamošaitis Antanas, Kibirkštieinė Juzė, Kibirkšties Justas, Kuzmickienė Natalija, Kuzmickaitė Virginija, Danienė Juzė, Danyš Eugenijus, Danytė Ona, Kraučeliūnas Julija, Kraučeliūnas Virginija, Kriaučeliūnienė Marija, Kriaučeliūnaitė Danguolė, Lukoševičienė Bronė, Selioškas Magdalena, Selioškas Elvyra, Turnevičienė Elena, Turnevičiūtė Evelyn, Turnevičius Haris, Andriuskeviciene Klaudija, Andriuskeviciene Nelly, Baronaitis Pranas, Burba Nikodemus, Burbienė Viktorija, Kudirkaite Marijona, Šernas Petras, Šernienė Erika, Šernas Valentinas, Šernaitė Irena, Sutkaitis Justinas, Sutkaitienė Marijona, Sutkaitis Gediminas, Sutkaitytė Aldona, Senikas Johanna, Senikas Andrius, Vengraitis Stasė, Serbertavičius Vaidotas, Zalagenienė Jadvyga, Lispernė Rima, Povilionis Anita, Rusinas A. Grynaitė Elli, Friedenthalytė Kotrina, Sedytė Janina, Manglickaitė Aldona, Balzytė Bronė ir Lungytė Sofija.

N. L.

— A. TAMOŠAITIS vadovauja YMCA meno mokyklai Kanadoj.

LIETUVIAI RAŠYTOJAI PLAUKIA Į UŽJURIUŠ.

Kovo mėnesio pirmojo pusėj į tolmąją Australiją iš Vokietijos išplaukė Lietuvių Tremtinių Rašytojų Draugijos valdybos narys ir kelių knygų tremtyje autorius Pulgis Andriusis. Praėjusiais metais jo prozinės lyrikos knyga „Anoj pusėj ežero“ gavo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus premiją. Su tuo pačiu transportu į Australiją išplaukė jauna poetė Julija Švabaitė.

Nuo praėjusių metų pavasario Australijoje gyvena rašytojas V. Ramonas, BALFo premijuoto „Kryžių“ romano autorius, ir J. Žukauskas.

Lietuvių Tremtinių Rašytojų Draugijos pirmininkas Stasys Santvaras, poetas Bernardas Brazdžionis, beletristas Aloyzas Baronas ir kiti jau yra pakėlę sparnus išvykimui į Jungtines Amerikos Valstybes.

— MIN. V. SIDZIKAUSKAS, VLiko Vykdamosios Tarybos pirmininkas, jo lankymosi proga Kanadoje, oficiališkai tapo priimtas tos šalies vyriausybės — praneša „Nepriklausoma Lietuva“.

— AMERIKOS Lietuvių Taryba siūlo JAV lietuviams paskirti vienos dienos uždaryt Lietuvos vadavimo reikalams. Tą kilnią mintį skelbia savaitraštis „Vienybė“ ir kiti už geresnę lietuvių tautos ateitį kovojanti laikraščiai.

— DAIL. V. VIJEIKIS, V. Dobužinskis ir architektas A. Varnas organizavo lietuvių menininkų darbų parodą New Yorke.

— RUŠIJON iš Lietuvos išgabenta 130 transportų, sudariusių apie 400.000 žmonių. Priskaitant nužudytus Lietuvos valstiečius ir „be žinios“ dingusius 300.000, Lietuva neteko apie 700.000 gyventojų. Taip azijatai naikina mūsų tautą.

— PIRMOS LIETUVISKOS plokštelės Kanadoj jau padarytos naujai susikūrusios Alpha bendrovės. Dain. A. Kardielenė yra įdainavus šias dainas: „Mano Gimtinė“ ir „Ten kur Nemunas banguoja“ (Kačanausko), o su broliais Lapinais trimis balsais keletą Haudies dainų, — rašo „Draugas“.

— DR. S. BIEŽIS ir inž. Budginas suorganizavo specialį komitetą, Chicago, Ill., kuris rūpinsis pastatymu paminklo neseniai ten mirusiam kompozitoriui Antanui Vanagaičiui.

— LIETUVIŲ karių galima sutikti visuose Prancūzijos legionuose. Ypač daug mūsų tautiečių sutinkama tuose legionuose Afrikoje.

— LIETUVIAI verslininkai Kanadoje organizuoja savo ratelį. Darys metinius banketus ir bendrai aptars savo profesinius reikalus.

— KAUNE įkurtas Petro Cvirkos vardo muziejus, kurio eksponatus tvarko rašytojas Karolis Račkauskas-Vairas.

— F. NEVERAVICIUS pirmininkauja Anglijos Liet. Rašytojų Dr-jai.

AMERIKOS KRANTUS PASIEKĘ LIETUVIAI TREMTINIAI.

Vasario 26, 1949 laivu „Marine Tiger“ į New Yorko uostą atvyko šie lietuviai tremtiniai iš Vokietijos: Jeronimas Adomaitis, Josefa Bartkaitė, Antanas, Katryna, Jūratė ir Kęstutis Bulotai, Edvardas Bekas, Juozas Išganaitis, Juozas, Veronika, Alois ir Violette Juodakiai, Juozas Jacina, Anelė Alvaitienė, Stanislovas, Sofija ir Vaidotas Kuzminkai, Stepas ir Irena Lukauskai, Juozas, Veronika, Juozas ir Laima Mačiai, Antanas Martinkus, Bolius ir Marija Micpoviliai, Izidorius Milinavičius, Jonas Naujokaitis, Viktoras Nėrėtas, Ona Račiūnaitė, Antanas, Pulcherija, Vida ir Vytautas Reklaičiai, Antanas Sajauskas, Marija Sakaitė, Mykolas Sauliuskas, Marija Simulynienė ir sūnus Antanas, Vladas, Bronė, Raminta ir Jolanta Svipai, Stasė Terebaitė, Olga Vaitiekavičienė ir Viktorija Matiekaitytė, Jonas, Agota, Terešė, Vytautas ir Irena Virbylai, Henrikas Žemelis ir Vytautas Grigaliūnas.

Kovo 1, laivu „Marine Shark“ New Yorkan atvyko:

Genovaitė Baltraišūnaitė, Jonas, Ona ir Vytautas Gerulaičiai, Edwardas Jacksonas, Leonas, Angela ir Violeta Lešinskai, Ignas, Anelė, Vytautas, Danutė ir Algirdas Muliūnoliai ir Antanas Ragelis.

Kovo 8 d. laivu „Marine Flasher“ į New Yorko uostą atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Anužis, Antanas, Zuzana, Donatas, Bajerčius Bronius, Brazinskas Juozas, Butvydas, Vincas, Viltis, Audronė, Vygaudė, Ilgūnas Stasys, Juknevičius Antanas, Kaminskas, Aleksandras, Barбора, Rimvydas, Karosas, Klemenšas, Petronėlė, Valdonė, Ramūnas, Klierikaitis Pranas, Orentas, Stasys, Victoria, Romualdas ir Pajeda, Vladas, Ona, Drasutis, Vanda.

Laivu „Marine Jumper“ kovo 12 d., šeštadienį, į Bostono uostą atplaukė šie lietuviai tremtiniai:

Abramavičius, Julius, Marija, Jūratė, Anužis, Česlovas, Elena, Aušra, Genovaitė, Avizius, Vincas, Anela, Birutė, Teresė, Antanas, Ramutis, Bagdonas, Algirdas, Adelė, Arūnas, Bernotas Marijonas, Dėdinas, Antanas, Viktorija, Stasys, Dzikas, Stasys, Teklė, Alfonsas, Eigelis Pranas, Janickas, Jurgis, Marija, Margarita, Jonynas, Jonas, Antonina, Jonas, Kemzūra, Stasys, Antonina, Aldona, Antanas, Labanauškas, Vytautas, Agota, Mindaugas, Leonas Jonas, Matonis, Aleksas, Lidia, Marija, Vytautas, Mažeika, Jurgis, Aniceta, Naudužas, Aleksandras, Paulina, Nijolė, Aleksandras, Neumanas, Julius, Morta, Jonas, Vilius, Elė, Paukštys Alfonsas, Poviliauskas, Vladas, Antonija, Marija, Semasko, Boleslovas, Anastazija, Šemetaitė Laima, Sidzikauskas, Balyš, Margareta, Juozas, Tarulis, Norbertas, Filomena, Vasiliauskas, Albina ir Elvyra, Vasiliauskas, Kazys, Vanda, Laima, Algimantas, Viloninė Julija ir Zavickienė Konstancija.

— VIKTORAS VTENIETIS „Britanijos Lietuvis“ laidoje iš 22. 4. 49 ragina naujus ir senus išeivius mai nias pranešimui spauda: Anglijoj gyvenantys tautietis užprenumeruoja savo draugui Argentinon „Britanijos Lietuvi“, o draugas jam „Argentinios Lietuvių Balsą“. Taip išelviai pakaitomis raginami pranešimui Australijoj ir Kanadoj išeinančius lietuvių laikraščius. Vaclovas Butavičius jau užprenumeravo „A. L. Balso“ savo draugui Anglijoje, o iš jo gauna „Britanijos Lietuvi“. Taip nugalima pranešimais sluminto formalumai ir stiprinami pasauliniai lietuvių ryšiai.

— POLEMIKOS tremtinių spaudoje plečiasi. Žurnalistai kolegos ginčinas „Žiburiuose“, „Mūsų Kelyje“ ir „Minty“. Skaitant A. Gražiūno, D. Peniko, A. Škėmos ir J. Cicėno polemikas atrodo, kad vietoje jos turi didelės svarbos, o iš toliau mums taip atrodo, kaip jiems ten atrodė Amerikos kontinente vykstančios lietuvių spaudos polemikos. Kai kas galima išsiaiškinti asmeniskais laiškais, o ne būtina spaudos skiltyse.

— KRETINGOS apskrities sekretorium yra iš Azijos importuotas rusas Siedlov.

Reikalaukite Skubiai DAKTARO KAZIO GRINIAUS kūrinių

ATSIMINIMAI IR MINTYS

303 puslapiai, su autoriaus paveikslu. Išleido „Patria“. Tai enciklopedinės vertės darbas, su daugybe Lietuvos atbudimo žadintojų pavardžių ir plačia autoriaus biografinė, kuri pati savaime yra vaizdinga mūsų tautos istorija. Kaina \$ 5. Užsakymus su pinigais siųsdami adresuokite:

„A. L. B A L S A S“

Casilla de Correo 303

Buenos Aires, Argentina.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė pri-
valo „inkorporuoti“ esamas užsienio
lietuvų organizacijas ir spaudą, an-
traip bus kartojamas P. L. Sąjungos
klaidos.

Pasaulio Lietuvių Sąjunga, kaip ma-
tyti, VLIK pastangomis norima pala-
doti. Jos vėliavą manoma sudaryti
pastovios lietuvių organizaciją, kuri
konsoliduotų už Lietuvos ribų gyve-
nantių lietuvių veiklą.

Nepriklausomybės laikais Lietuva
buvo pradėjusi rūpintis svetur gyve-
nantių lietuvių veiklos apibendrinimo
klausimu ir bendrai dėjo pastangų,
kad užsienio lietuviai palaikytų kul-
tūrinį kontaktą su savo senąja tėvyne.
Tai sveikas ir labai reikalingas, žiū-
rint lietuvių akimis, darbas. Šiam rei-
kalui buvo sukurta Pasaulio Lietuvių
Sąjunga, kuri leisdamas net savo orga-
ną „Pasaulio Lietuvius“. Prisimenant
P. L. S., kaip istorinį dalyką, tenka
pasakyti, kad pats užsimegimas buvo
sveikintinas, bet veiklos apibendrinimo
ir ryšių, su senąja tėvyne, palaikymo
metodai turėjo pagrįstų klaidų. Manau
neapsiriksiu pasakydamas, kad VLIK,
turėdamas tauti omenyje, bus priėjęs
išvados, kad vieton P. L. Sąjungos
reikalinga sukurti panašų tikslų siekiančią organizaci-
ją: „Pasaulio Lietuvių Bendruomenė“.
Naujai kuriamoji pasaulinio masto lietuvių organizaci-
joje žodis „Sąjunga“ pakeičiamas ki-
tu žodžiu — „Bendruomenė“.

Bet negalima daleisti, kad šios,
naujos, organizacijos kūrėjai būtų bu-
vę priešingi šiam žodžiui ir dėl jo
būtų imti „P. L. Sąjungos“ laidoi-
jimo ir jos vieton kuriama „P. L. Ben-
druomenė“.

Bet kodėl gi objektyviai žiūrint,
„P. L. Sąjunga“ nepasiekė savo tiks-
lų. Atsakymas yra gana platus ir jis
placiuo nagrinėjant, kiltų polemika
lietuvių visuomenėje šiuo metu, kai
jos reikėtų vengti mūsų senos tėvynės
labui. Taigi pastebėjus tik tautai, kad
minėtos „P. L. Sąjungos“ nepasiekė-
mas ir jos istorinė klaida, padaryta
pasaulio lietuvių bendruomenės sąska-
tu yra ta, kad ji laikėsi savotiškų
demokratiškumo sąvokų ir buvo linku-
si į autokratinę pusę. Pučiant tokiame
vėjui iš „P. L. Sąjungos“ vadovybės,
pati „P. L. Sąjunga“ buvo patapusi
ne lietuvių susitarinimo centru, bet jų
rūšiuotojų ir dvi pozicijas: vieni už
sąjungą ir už tą režimą, kuris anais
laikais buvo Lietuvoje; kiti, kurie
tam nepritarė, buvo nustumti į opozi-
ciją. Toks vienijimo metodas, kaip
dabar matome, buvo klaidas, nes pa-
ti sąjunga, nežiūrint į tai, kad turėjo
ultrapatriotinę galvą, šaltesniam be-
vejui papūtus, sunyko ir visai jos nebe-
sigirdėti. O juk dabar, kuomet mūsų
tėvynė yra okupuota, mūsų tautos
žmonės vežami į Sibirą, laikomi kalė-
jimuiose, šaudomi, turėtų pasireikšti
šios „P. L. Sąjungos“ darbas ir pa-
siryžimas ginti savo senąją tėvynę ir
noras atstatyti laisvą, demokratinę,
Nepriklausomą Lietuvos respubliką.

Turint omenyje „P. L. Sąjungos“
likimą, pravartu palinkėti „P. L. Ben-
druomenei“, kad nepakartotų tų pa-
čių klaidų.

Pasiskaičius „P. Liet. Bendruome-
nės Konstitucijos projektą“, tenka
pastebėti, kad pateikiamoje konstitu-
cijoje, jeigu ji būtų priimta be patai-
sų, gana ryškiai išblyškėja demo-
kratinis principas. Labai apgaile-
stantina.

Taigi, kol laikas, verta padaryti
pastabas:

1) Konstitucijos projekte, skyrius
„A“ kalba apie „P. L. Bendruome-
nės“ narių pareigas. Šiam reikalui
pašvenčiama 19 paragrafų. Labai ge-
rai: šis skyrius uždeda pareigas kiek-
vienam nariui, taigi savaime supran-
tama, kad kiekvienas lietuvis pasiža-
dą sąžiningai pildyti šias pareigas
galėtų būti „P. L. Bendruomenės“
nariu, bet tuomi nepasitenkinama.

Skyriuje „B“ 23-ias paragrafas
sako, kad bus dviejų rūšių bendruo-
menės nariai: vieni turės balsą, kiti
jo neturės. Balsas neturės: „a) kas
kenkia Lietuvai Tautai, b) kas prie-
šingas Lietuvos nepriklausomybei, c)
kas pritaria bolševikinei ar kitokiai
Lietuvos okupacijai“. Keistas reiški-

nis: net ir lietuvių tautos bei jos ne-
priklausomybės priešai galės būti „P.
L. Bendruomenės“ nariais, tik be
balso. Šiaip ar taip, bet būtų nesą-
monė, jeigu čia nėra nieko nutylėta,
kas turėtų omenyje... Rūšiavimas
narių į dvi kategorijas P. L. B.
konstitucijoje kvepia praetimi ir
stelbia demokratiškumo principus. Gi
tas argumentas, kuris pabrėžiamas
23-ias, tai yra, kad balsas teisės ne-
turi tas elementas, kuris kenkia lietu-
vių tautai ir yra priešingas Lietuvos
nepriklausomybei, atpuola; nes to ele-
mento nei su pyragu nepiprašysi, kad
jis laikytųsi P. L. B. konstitucijoje
uždėdamų nario pareigų. O organizaci-
cijoje yra taip: kas nesilaiko nario pa-
reigų, tas negali būti nei jos nariu.
Visai kitaip dalykas atrodo, jeigu
23-ias norėta labai stipriai apdrau-
sti nuo bet kokios opozicijos, kad ir
ašveikos, pačioje organizacijoje. Tada,
einant 23-čiu bus galima, tokiomis at-
vejais, atimti balsą teisę, ar tituluoti
tautos priešu bet koki opozicinių pasi-
reikimą. Gerai, bet juk nėra pasau-
liu nei vienos demokratinės pagrini-
lais tvarkomos valstybės, kurios par-
lamente nebūtų opozicijos. O vis dėl-
to demokratinė valstybė lygi konstituci-
jos neįrašo tokių straipsnių, kad po-
zicija, dauguma, galėtų vadinti opo-
ziciją tautos priešu, ar atimti jai
balsą. Priešingai, kur nėra opozici-
jos, ten nėra ir demokratiškumo.

Yra ir daugiau dalykų, kurie suda-
ro neaiškumų ir kelia abejonių: taip
pavyzdžiui 38-tas sakoma, kad apy-
vartod suvažiavimą sudaro skyrių pir-
mininkai ir seniūnai, bet kas renka
taos seniūnus — nieko nesakoma. Be-
to, apygardų komitetai yra renkami,
bet nepasakoma, kas juos renka.
Apyvartod ir auklėjimo reikalai pave-
jami pačiam mažajam — apylinkės
valdybai, 21-mas. Bet argi tas bus
praktiškai galima? Manau, kad ne.
Išvieto ir auklėjimo reikalams tu-
retų vadovauti Krašto Valdyba.

Einant prie išvados, tenka pasaky-
ti, kad P. L. B. konstitucijos projek-
tas bus paruoštas dabartinio Euro-
pos sukrėtimo ūpu ir mažai
tesuprantant tų savo tautiečių dvi-
vą ir jų solidarumo principus, kurie
jau gana senai gyvena už Lietuvos
rienių.

Pasaulinio masto bendra lietuvių
organizacija yra labai reikalinga, bet
jį kuriant reikėtų vengti to, kad iš
jos neišeitų negyvas „kūdikis“.

Pranas Vikonis,
Buves Liet. Seimo atstovas.
Montevideo, R. O. U., 2. 6. 49.

— PASAULIO LIETUVIŲ BEN-
DRUOMENĖ tik tuomet pasieks savo
tikslą, jeigu jos įstatai leis betarpiai
įsijungti į ją (PLB) visoms išelvių
draugijoms ir spaudai, stoviniui už
Lietuvos nepriklausomybę. Jeigu ji
bandys būti tik „pabėgėlių organizaci-
ja“, ji neatstos kilnaus tikslo. Red.

Nemažą lietuvių koloniją turime ir
čia Argentinoje, kurių vieni yra at-
vykę čia prieš kelis mėnesius, kiti
prieš metus, dar kiti prieš 20 ar da-
giau metų. Nesvarbu, kada kuris at-
vyko, mus visus turi risti vienas
tikslas, viena bendra kova už išlaisvi-
nimą Lietuvos. Partizanai Tėvynėje
kovoja su ginklu rankoje, mes vis
kovokime kas kaip išgalėdami, nors
pasyviu būdu prieš mūsų tautos bue-
lius. Kelkime jų nieksingus darbus
akštėn per spaudą ir žodžiu laisvam
demokratiškam pasauliui, kuris gal
bent kartą suprast mūsų Tėvynės kan-
čias ir prisidės prie bendros kovos.
Būkime kiek galint, daugiau organi-
zuoti ir vieningi ir nesiskaldykim, nes
tik vienybėje galybė.

Tik labai gaila, kad čia Argentinos
kolonijoje yra nemažas skaičius lie-
tuvų kurie tiesiog pritaria tam mū-
šy tautos naikinimui. Jie dabar vadi-
na mūsų Tėvynę laisva, kada joje
viešpatuoja kažkokie azijatai, kada
šimtais tūkstančiais tremia mūsų tau-
tiečius į Sibirą mirčiai. Žinoma,
tiems Stalino klapčiukams mūsų Tau-
tos tragedija niekuomet nebus aiški,
nes jie yra savo tėvynės išsižadėję.

Arūnas.
La Plata, 1. 6. 49.
▼
JUOKAI PRO ASARAS.
Kaimietis, atvykęs į Kauną, klaus-
kia praeivi: „Drauge, kaip aš čia į
Laisvės alėją pakliūsiu?“
— Tu, smetonininke, ar iki šiol dar
nežinai, kad ji dabar vadinasi visų
mūsų mylimo vado Stalino alėja?
Eina kaimietis toliau ir vėl kito
praeivio klausia:
— Drauge, parodyk man, kur čia
Savanorių prospektas, ten mano duk-
tė gyvena...
— Tu laudies išdavike, dar negir-
dėjai, kad tai mūsų didvyriškos Raud-
onosios Armijos prospektas?
Spruko nelaimingas kaimietis iki
Vytauto bažnyčios ant Nemunėlio
kranto ir išsiėmęs duonos kilmės dū-
moja.
Staiga praeivis užkalbina:
— Kodėl taip nelinksmi žiūri, kas
atsitiko?
Greit susigriebia anksčiau pamoky-
tas kaimietis ir sako:
— Kaip gi aš būsiu nelinksmas; štai
žiūriu į matuškos Volgos upę ir džiaug-
iuosi, džiaugiuosi, net ligi asarų.

ro neaiškumų ir kelia abejonių: taip
pavyzdžiui 38-tas sakoma, kad apy-
vartod suvažiavimą sudaro skyrių pir-
mininkai ir seniūnai, bet kas renka
taos seniūnus — nieko nesakoma. Be-
to, apygardų komitetai yra renkami,
bet nepasakoma, kas juos renka.
Apyvartod ir auklėjimo reikalai pave-
jami pačiam mažajam — apylinkės
valdybai, 21-mas. Bet argi tas bus
praktiškai galima? Manau, kad ne.
Išvieto ir auklėjimo reikalams tu-
retų vadovauti Krašto Valdyba.

Einant prie išvados, tenka pasaky-
ti, kad P. L. B. konstitucijos projek-
tas bus paruoštas dabartinio Euro-
pos sukrėtimo ūpu ir mažai
tesuprantant tų savo tautiečių dvi-
vą ir jų solidarumo principus, kurie
jau gana senai gyvena už Lietuvos
rienių.

Pasaulinio masto bendra lietuvių
organizacija yra labai reikalinga, bet
jį kuriant reikėtų vengti to, kad iš
jos neišeitų negyvas „kūdikis“.

Pranas Vikonis,
Buves Liet. Seimo atstovas.
Montevideo, R. O. U., 2. 6. 49.

— PASAULIO LIETUVIŲ BEN-
DRUOMENĖ tik tuomet pasieks savo
tikslą, jeigu jos įstatai leis betarpiai
įsijungti į ją (PLB) visoms išelvių
draugijoms ir spaudai, stoviniui už
Lietuvos nepriklausomybę. Jeigu ji
bandys būti tik „pabėgėlių organizaci-
ja“, ji neatstos kilnaus tikslo. Red.

Nemažą lietuvių koloniją turime ir
čia Argentinoje, kurių vieni yra at-
vykę čia prieš kelis mėnesius, kiti
prieš metus, dar kiti prieš 20 ar da-
giau metų. Nesvarbu, kada kuris at-
vyko, mus visus turi risti vienas
tikslas, viena bendra kova už išlaisvi-
nimą Lietuvos. Partizanai Tėvynėje
kovoja su ginklu rankoje, mes vis
kovokime kas kaip išgalėdami, nors
pasyviu būdu prieš mūsų tautos bue-
lius. Kelkime jų nieksingus darbus
akštėn per spaudą ir žodžiu laisvam
demokratiškam pasauliui, kuris gal
bent kartą suprast mūsų Tėvynės kan-
čias ir prisidės prie bendros kovos.
Būkime kiek galint, daugiau organi-
zuoti ir vieningi ir nesiskaldykim, nes
tik vienybėje galybė.

Tik labai gaila, kad čia Argentinos
kolonijoje yra nemažas skaičius lie-
tuvų kurie tiesiog pritaria tam mū-
šy tautos naikinimui. Jie dabar vadi-
na mūsų Tėvynę laisva, kada joje
viešpatuoja kažkokie azijatai, kada
šimtais tūkstančiais tremia mūsų tau-
tiečius į Sibirą mirčiai. Žinoma,
tiems Stalino klapčiukams mūsų Tau-
tos tragedija niekuomet nebus aiški,
nes jie yra savo tėvynės išsižadėję.

Arūnas.
La Plata, 1. 6. 49.
▼
JUOKAI PRO ASARAS.
Kaimietis, atvykęs į Kauną, klaus-
kia praeivi: „Drauge, kaip aš čia į
Laisvės alėją pakliūsiu?“
— Tu, smetonininke, ar iki šiol dar
nežinai, kad ji dabar vadinasi visų
mūsų mylimo vado Stalino alėja?
Eina kaimietis toliau ir vėl kito
praeivio klausia:
— Drauge, parodyk man, kur čia
Savanorių prospektas, ten mano duk-
tė gyvena...
— Tu laudies išdavike, dar negir-
dėjai, kad tai mūsų didvyriškos Raud-
onosios Armijos prospektas?
Spruko nelaimingas kaimietis iki
Vytauto bažnyčios ant Nemunėlio
kranto ir išsiėmęs duonos kilmės dū-
moja.
Staiga praeivis užkalbina:
— Kodėl taip nelinksmi žiūri, kas
atsitiko?
Greit susigriebia anksčiau pamoky-
tas kaimietis ir sako:
— Kaip gi aš būsiu nelinksmas; štai
žiūriu į matuškos Volgos upę ir džiaug-
iuosi, džiaugiuosi, net ligi asarų.

Tik labai gaila, kad čia Argentinos
kolonijoje yra nemažas skaičius lie-
tuvų kurie tiesiog pritaria tam mū-
šy tautos naikinimui. Jie dabar vadi-
na mūsų Tėvynę laisva, kada joje
viešpatuoja kažkokie azijatai, kada
šimtais tūkstančiais tremia mūsų tau-
tiečius į Sibirą mirčiai. Žinoma,
tiems Stalino klapčiukams mūsų Tau-
tos tragedija niekuomet nebus aiški,
nes jie yra savo tėvynės išsižadėję.

Arūnas.
La Plata, 1. 6. 49.
▼
JUOKAI PRO ASARAS.
Kaimietis, atvykęs į Kauną, klaus-
kia praeivi: „Drauge, kaip aš čia į
Laisvės alėją pakliūsiu?“
— Tu, smetonininke, ar iki šiol dar
nežinai, kad ji dabar vadinasi visų
mūsų mylimo vado Stalino alėja?
Eina kaimietis toliau ir vėl kito
praeivio klausia:
— Drauge, parodyk man, kur čia
Savanorių prospektas, ten mano duk-
tė gyvena...
— Tu laudies išdavike, dar negir-
dėjai, kad tai mūsų didvyriškos Raud-
onosios Armijos prospektas?
Spruko nelaimingas kaimietis iki
Vytauto bažnyčios ant Nemunėlio
kranto ir išsiėmęs duonos kilmės dū-
moja.
Staiga praeivis užkalbina:
— Kodėl taip nelinksmi žiūri, kas
atsitiko?
Greit susigriebia anksčiau pamoky-
tas kaimietis ir sako:
— Kaip gi aš būsiu nelinksmas; štai
žiūriu į matuškos Volgos upę ir džiaug-
iuosi, džiaugiuosi, net ligi asarų.

Kas Kaip Remia „A. L. Balsą“

ANTANAS SVARLYS.

kuris davė pavyzdį visiems kolonijų
veikėjams tokiu savo žodžiu ir darbu:
„Siūniu Giro Postal Nr. 540909
sumoje \$ 177.00. Tai yra Saladillo
„A. L. Balso“ skaitytojų prenumera-
tos už 1949 metus. Sykiu visi sveiki-
name padidėjusi „A. L. Balso“.

A. Svarlys.

Saladillo Rosario, 1949.

PRENUMERATAS APSIMOKEJO:

Jonas Barauskas ir \$ 30 aukų,
Petras Augustauskas ir \$ 30 aukų,
Moticjus Marčilionis ir \$ 20 aukų,
Antanas Satkauskas ir \$ 20 aukų,
Vincas Ramanauskas ir \$ 10 aukų,
Kazimieras Kaminskas ir \$ 10 a.,
Vincas Katilius ir \$ 5 aukų,
Edvardas Zdanevičius ir \$ 5 aukų,
Elena Prūsienė,
Ieva Kučinskaitė,
Karolis Mačiūnas,
Steponas Oksas,
Steponas Glemža,
Kazimieras Janionis,
Povilas Mironas,
Ona Endzelis,
Marcionas Juodis,
Antanas Grigaitis,
Olga K. Dunaichuk,
Jonas Gudauskas,
Antanas Petrauskas,
Jonas Rukšys,
Rapolas Šerkšnas,
Bronius Vaičiūnas,
Jonas Černiauskas,
Salomėja Gocaitienė,
Antanas Repeika,
Lionginas Matukas,
Jokūbas Miskinis,
Veronika Mažulytė,
Teofilus Aliukas,
Juozas Martinkus,
Pranas Strolia,
Juozas Gučas,
Vladas Skikas,
Jonas Jankūnas,
Marija Žukauskaitė,
Juozas Žalys,
Gustavas Andriulaitis,
Antanas Kuzminskas,
Ignas Keršys,
Alfonas Jakubonis,
Vytautas Balaiška,
Domininkas Pocius,
Antanina Mikėnaitė,
Balys Kulionis,
Petras Povilauskas,
Jeronimas Mikalčius,
Ramonas Lisauskas,
Edvardas Marcinkevičius,
Antanas Baronas,
Antanas Paserbskis,
Fridrikas Likšas,
Juozas Simanavičius,
Petras Levanačius,
Juozas Marčiūnas,
Vincas Liakas,
Kazys Marcinkevičius,
Andrius Cenis,
Stasė Škienė,
Stasys Ivanauskas,
Juozas Juodis,
Aleksandras Ravinskas,
Jonas Baltrūnas,
Aleksandras Marcinkevičius,
Juozas Pipiras,
Stasys Zlatkus,
Emilijus Šmitas,
Rožė Maželytė,
Pranas Kalakauskas,
Jurgis Vajega,
Antanas Kurklietis,
Antanas Diktanas,
Domininkas Butkus,
Mykolas Judickas,
Vincas Senulis,
Albinas Janūnas,
Pranas Janiūnas,
Ona Madistagienė,
Juozas Babušis,
Simonas Rutkus,
Pranas Ropenius,
Jonas Struoginis,
Jurgis Marenholcas,
Juozas Raugėvičius,
Juozas Raugėvičius, (s.)
Antanas Šlekonis,
Juozas Lukošius,
Petras Margenis,
Juozas Petronis,
Viktoras Makarevičius,
Povilas Vuogela,
Algirdas Tuskėnis,
Dionyzas Strolia,
Steponas Glemža,
Juozas Kemešius,
Jonas Paulauskas,
Balys Bražinskas,
Povilas Vaškas.

Pasisakymas Kaimynui

„A. L. Balso“ skaitytojas
Antanas Puzinas, gavęs kaimy-
no laišką, atsuntė jį Redakci-
jai, prašydamas paskelbti, ką ir
darome.
„A. L. B.“ Red.

Mielas Kaimyne, kas nematė — tas
negali įsivaizduoti tų žiaurumų, ku-
riuos darė ir daro rusai, taip pat, vo-
kiečiai. As parasyti iš eilės, trumpai,
politinius įvykius Lietuvoje ka-
rui pasidėjus.

LIETUVON ATVYTI LENKAI.

1949 rugsejo 1 d. vokiečiams užpuo-
lus lenkus, Lietuvoje buvo neramu,
nes girdėjosi šaudymai prie Suvalki-
jos sienos ir, kartais, lėktuvai per-
skrisdavo į Lietuvos pusę. Lietuva
buvo nusistatčiusi laikytis neutraliai.
Vokiečiams ir rusams sumušus lenkus,
lenkai pradėjo bėgti į Lietuvą su vi-
sais ginklais. Kiti net nesidavė nu-
ginkluoti. Lietuva sumobilizavo at-
sarginių ir pasuntė ant sienos (de-
markacijos linijos). Nuo širvintų į
Ukmergę ėjo, važiuo, jojo ir šliaužė
lenkų masės. Lietuviai nuvežė ka-
reivius (savus), veždavo grįždami len-
kus. Vieni lenkai atnešdavo ginklus
ir kitą turtą, atiduodavo, sakydami
imkit broliai lietuviai, kiti viską nu-
mesdavo savo puseje ir atėdavo kaip
stovė. Lietuva visus internavo.

SUSITIKOM SU RUSAIS.

Rusams užėmus Vilnių, Lietuvos sie-
na suėjo su Rusijos. Susitiko kareiv-
viai. Lietuviai nusivėžė iš namų val-
go lašinius, o rusai nežino kas tai yra.
Davė jiems ir turėjo parodyti kaip
valgyti, nes jie trina lašinius į duon-
ą ir kiek pasilieka ant duonos —
sako labai gerai. Po to rusai parei-
kalavo, kad Lietuva sutiktų leisti iš-
steigti karo bazes Lietuvoje. Ką da-
rys — turėjo sutikti. Užtai pažadė-
jo atiduoti Lietuvai sostinę Vilnių ir
dalį lenkų okupuotos teritorijos. Ru-
sai per tą laiką piešė Vilnių ir jo
kraštą. Visą nurinko, kas geresnio,
net durų, langų apkaustymus. Žmo-
nės Vilnių badavo ir laukė, kada Lie-
tuvos kariuomenė ateis. Ėjo ant kal-
nelių ir žiūrėjo į Lietuvos pusę, ar
neateina. Pagaliau, spalio mėn. 9 d.
Lietuvos kariuomenė įžygiavo į Vil-
nių. Pirmas D. L. K. Gedimino pul-
kas buvo įsteigtas Vilniuje. Jam ir
teko garbė pirmam žygiuoti. Kadan-
gi tas pulkas visą laiką buvo Ukmer-
gėje, tai jame tarnavo visi tos apylin-
kės vyrai. Gelvoničiai taip pat tu-
rėjo progos žygiuoti į Vilnių pirmi.
Vilniečiai netikėjo, kad tai Lietuvos
kariuomenė. (Lenkai varė propagan-
dą, kad Lietuvoje sunku gyventi ir
labai nuskurę žmonės). Tiesa, ka-
riuomenė buvo paruošta rinktinė. Nau-
jai įprengta ir apginkluota moderni-
kai. Vyrai kaip milžinai, o mašinos
ir ginklai tvarkoje. Po to prasidėjo
rinktiava Vilniaus kraštui šelpti.
Žmonės džiugės Lietuvos valdžiai.

PRASIDEDA ŽIAURUMAI.

Pagaliau rusai atvažiuoja į Lietu-
vą. Didžiausia bazė buvo Gaiziūnų
policione (už Linkonių miškų, tarp
Gegaužinės ir Jonavos, apie Ruklos
dvarą). Kaip rusai važiuo, buvo
sustabdytas visas judėjimas, kad ne-
galėtų žmonės matyti. Kareiviai nekal-
bėjo ir neatsakinėjo į klausimus. Bu-
vo griežtai draudžiama kalbėti su
gyventojais todėl, kad neišpasakotų
apie gyvenimą Rusijoje.

1940 m. birželio 15 d. rusai užėmė
visą Lietuvą. Apkaltino, kad Lietu-
va sudarė karines santarves su Lat-
vija ir Estija be rusų žinios ir kad
sugavę kelis kareivius uždarė rūsų,
tardė, kankino ir nužudė, kad nepaisi-
kėtų. Tas viskas netiesa. (Vilkas
irgi sakė ertui, kad tas suteršęs van-
denį vilko giminę apšmeižė ir t. t.).
Niekas rusų nepasitiko taip, kaip Lie-
tuvius Vilniuje ar kitur. Kelias žy-
delkaites iki mirties „nūmylejo“ rus-

Spauda

• LITUANIAN BULLETIN, Nr.
11-12, lapkričio ir gruodžio mėnesių,
1948. Viršelį puošia Amerikos Lietu-
vių Tarybos delegacijos su prezidentu
Trumonu paveikslas. Telpa platus
Lietuvos partizanų memorandumas
Jungtinėms Tautoms ir kita begaliniai
svarbi medžiaga lietuvių tautos lais-
ves kovai stiprinti.

• VISUOTINĖS LITERATŪROS
ISTORIJA, J. Ambrazevičius, J. Gri-
naitis ir A. Vaičiulaitis. Klasizmo,
svečiajojo, romantizmo, realizmo na-
turalizmo ir naujųjų amžių literatūra.
233 puslapiai. Išeido „Tėviskė“,
Schwemurte. Ilustruota. Piesimai
dail. 1901. V. K. Jonyno.

• DVI ESYBES, Nepalyginamas
Svečias ir Kas Tasai Lavonas? Trys
leidiniai po 4 puslapius. Vertė ir iš-
leido: E. Valionienė, Pasaje Chimbo-
razo 2070, Avellaneda. Kreipianties
laisku nurodytu adresu, atsiunčiami
nemokamai.

• VOKIŠKAI LIETUVISKAS 20-
DYNAS, parašė Viktoras Gailius, iš-
leido „Patria“, (11a) Fellbach/
Wurt., Schwabstr. 103, Alemania.
Tai naujas, stambus, 1181 puslapio
graziai atspausintas ir puikiai įristas
leidinys.

• ŽEMĖ IR ŽMOGUS, tai ne Avi-
zonio knygėlė, bet Alfonso Gričiaus
poezijos rinkinys, 54 puslapiai, išleista
Wurzburge. Kaina \$ 2. Galima gauti
„A. L. Balso“.

• GINTARAS, Antroji Knyga, ne-
periodinis literatūros žurnalas. Ređa-
guoja Juozas Kruminas ir Salomėja
Markelūnaitė. Viršelį piešė dail. J.
Steponavičius. 64 pusl. Kaina 2 peza.

• VYTAUTAS KASIULIS, lietuvis
dailininkas-piešėjas. Angliškači para-
se estu menininkas Aleksis Rannit, iš-
leido Woldemar Klein Baden-Badene,
22 teksto puslapiai ir kelesdešimt Ka-
siulio kūrinių reprodukcijų.

• LIETUVOS RAUDONOJO KRY-
ZIAUS BIULETENIS, Nr. 8, Reut-
lingen. Darbo apžvalga nuo 1. 7.
1947 iki 1. 7. 1948.

• DECRETOS de Tarifas Postales y
Telecomunicaciones, 30 pusl. Kaina 40
centavų. Galima gauti visuose pašto
skyriuose.

• MOTERYSTE, parašė vyskupas
V. Brizgys, 32 puslapiai. Kaina 1 pe-
zas.

• JAUNUOLIO MOKSLAS, Tiha-
mer Toth, vertė Antanas Maceina, 120
pusl. Kaina 2 peza.

kiai prie Ukmergės, Pivonijos miške.
Mat žydai ejo pasitikti už miesto.
Prezidentas, kaip žino, pabėgo. Bė-
go visi kas tik galėjo. Kad geriau
būtų saugot sieną, rusai išvarė pasie-
nio gyventojus, iskirto mišką, nugrie-
vė trobesius ir pliką lauką suarė, su-
akėjo, kad būtų ženkliai pėdų — žin-
ginių. Nors siena buvo smarkiai sau-
goma, žmonės bėgdavo.
(Pabaiga sek. numeryje).

TIK \$ 4 M/N.

Dabar tuoj perkant, Jūs gausite už
4 pezus rasytojo Juliaus Kaupo 190
puslapių veikalą, su virš 30 ADOLFO
VAICAICIO piešinių —

DAKTARAS KRIPSTUKAS PRAGARĖ

ir kitos nemažiau įdomios pasakos:
Pasakos apie Arlekiną meilę ir apie
burtininką be vardo; Kaip vėlinas
juduodėgis blogais keliais nuėjo; Šo-
lodinio kareivinko širdis; Tuktuko
burtų laikrodis; Studentas iš rudosios
valsties; Pasaka apie neramų žvejį
Sivestrą; Raudonbarzdžio žydo karo-
liai; Ragany puota Kalnų gatvėje ir
Kaip profesorius Marmulius į Kreke-
navos karčiamą važiuo.

Povilo Abelio Lietuviškų Knygų
Leidyklos gražiai išleistas Vokietijo-
je, gerame popierėje. Su apdraustu
persiuntimu \$ 5.

Asmeniskai galima gauti „A. L.
Balso“ knygyne, Av. Boedo 737. Rei-
kalanant pastu, pinigus su užsaky-
mais adresuokite:

„A. L. Balsas“, Casilla de Correo
303, Bs. Aires.

Moteris ir Pasaulis

RAUGINTI KOPŪSTAI KAIP VAISTAS.

Šį kartą pakalbėsime apie labai paprastą, bet vis dėlto svarbų dalyką, būtent, apie raugintus kopūstus. Kai kam gal išrodys, kad apie tokį menkėkį visai neverta laikraštyje rašyti. Bet maistas, kurio mes gyvenam, nėra menkėkias. Gi rauginti kopūstai yra ne tik maistas, bet ir vaistas. Taigi paduosime čia keletą įdomesnių faktų apie juos.

Kaip senai žmonės pradėjo kopūstus valgyti?

Kada ir kokiose sąlygose pradėta pirmą kartą tokį maistą gaminti, tikrų žinių istorijoje nerandama. Yra tačiau žinoma, jog statant Didžiąją Kinijos Sieną, dar 200 metų prieš Kristaus gimimą, darbininkams buvo duodama raugintų kopūstų, kad palaikytų jų darbingumą ir ištvermę.

Toliau istorija sako, kad 18-tame šimtmečio kapitonas Cook, išvykdamas tolimon jūrų kelionėn, visuomet liedavo savo laivams pasiūti pakankamai raugintų kopūstų, nes jis buvo jau patyręs, kad jūrininkai, kurie negauna raugintų kopūstų, visuomet apserga nusilpimo liga, vadinama skorbutu.

Šiandien mes jau žinom kodėl.

Dvidešimtojo amžiaus mokslininkai eksperimentai parodė, kad raugintuose kopūstuose yra daug „C“ vitamino. Šitas gi vitaminas yra askorbinės rūgšties, kuri ne tik apsaugoja žmogaus organizmą nuo skorbuto ligų, bet taip pat labai reikalinga bendros sveikatos palaikymui. Ji sustiprina kraujus, dantis ir dantų smegenis.

Chicagos Universiteto mokslininkai neseniai analizavo raugintų kopūstų gydomąją galią ir nustatė, kad 100 gramų šito maisto duoda 17,6 miligramų „C“ vitamino.

National Research Council sako, kad svaras raugintų kopūstų duoda to vitamino tiek, kiek suaugusiui žmogui per dieną reikia.

Be to, raugintuose kopūstuose yra nemaža ir visų kitų vitaminų, kokie šandien mokslui yra žinomi; yra taipogi geležies, kalcio, fosforo ir kitų žmogaus kūnui reikalingų mineralų.

Kitas labai svarbus dalykas, tai pienrūgštis (lactic acid), kuri atsiranda nunokusiems kopūstams rūgstant su druska. Šitas fermentas arba rūgštis ne tik palengvina maisto virškinimą, bet apsaugoja ir vitaminus — ypač „C“ vitaminą — kada juos veikia karštis arba oras.

Prof. Mečnikovas buvo pirmutinis mokslininkas, kuris dirbdamas Pasteuro Institute Paryžiuje, atkreipė mokslinio pasaulio dėmesį į pienrūgštis bacilų svarbą žmogaus sveikatai. Savo knygoje „Gyvenimo Pailginimas“ jisai įrodė, kad ta rūgštis apsaugoja žmogaus maisto takus nuo visokių ligų sukėliančių bakterijų ir tuo būdu pratęsia žmogaus amžių.

Šitos rūgšties yra raugintuose kopūstuose ir rūgusiame piene.

Washingtonieškis Agrikultūros Departamentas yra išleisęs knygėlę anglų kalba: „The Chemical Composition of American Food Materials“, kur parbrėžiama, kad rauginti kopūstai duoda žmogui daugiau energijos, negu visos kitos daržovės. Iš kopūstų išvirsta sriuba yra geresnis ir sveikesnis maistas, negu buljonas iš jautienos arba sriuba iš vištienos.

Nežiūrint visa to, amerikiečiai raugintų kopūstų vengia. Jie nevalgo ir rūgusio pieno. Surūgęs pienas jiems reiškia „sugedusį“ pieną.

Lietuvoje rauginti kopūstai labai madingi. Gali būti, kad dėlto tenai ir žmonių sveikata gera. Nežiūrint kad jų gyvenimo sąlygos nepasivym svatūn, nes žiemai žiemos laikui nėra vėdinami, o vasaros laikui visur pilna musų, prie to dar nėra mados kasdien valgyti dantis, kas savaitę nusudytis ir kas savaitę mainyti patalynes — nežiūrint visa to, žmonės Lietuvoje užauga sveiki, stiprūs, turi gerus dantis ir ilgai gyvena.

Amerikoje sanitarinės sąlygos geros. Geriamąjį vandenį nuolat analizuoją savivaldybių pastatyti daktarai. Gatvės šluojamos ir laistomos. Išmatos išvežamos greitai. Namų langai apsaugoti sietais, kad musės neįeitų. Beveik kiekvienas butas turi maudybę ir sanitariskai įrengtą išviete. Žmonės beveik kasdien maudosi ir miega prie atdarytų langų. Rodos, sveikesnių gyvenimo sąlygų jau negali būti. O vis dėlto atvažiuo iš Lietuvos žmonės čia tuoju pradeda skystis visokiais negalavimais. Ir skaudamiesi musiskiai kaltina Amerikos orą. Lietuvoje jie būvę sveikesni, nes tenai oras esąs daug sveikesnis.

Iš tikrųjų gi, Lietuvos oras nėra sveikesnis, nes cheminė oro sudėtis visur tokia pat, jeigu nėra užteršta fabričių dūmais ar kitokiais pramonės padarais. Mūsų sveikatą veikia daugiausia maistas. Tarp daktarų šandien tvirtėja įsitikinimas, kad dau-

gumas ligų ir visokių sunegalėjimų mūsų civilizacijos atsiranda iš komercinio maisto, kuris yra gaminamas ir pardavinėjamas vien tik pelnui.

Sveikiausias žmogui maistas yra pats paprasčiausias. Iš gyvulių produktų pirmą vietą užima pienas, ypač raugintas pienas; paskui seka kiaušiniai ir mėsa. Gi iš daržovių pats geriausias valgis yra kopūstai. Jūs galite valgyti žalius, salotų vietoj, arba virintus, šutintus, raugintus ir šviežius. Rauginti sveikesni.

Taigi, kiekviena šeimininkė tegi bent vieną sykį į savaitę pagamina savo šeimynai koki nors valgį iš raugintų kopūstų. Šių dienų medicinos autoritetai jau pradeda manyti, kad geriausia apsauga nuo ligų ir net kokioms ligoms gydyti, tai ne „pilokės“ ir „lašai“, bet tinkamas, sveikas maistas, ypač rauginti kopūstai. „K.“

Tai ne pikniko publika, bet tik viena lietuvių šeimyna: Povilas ir Juzė Miklaševičiūtė Suvalskiai su 5 sūnais ir 7 dukterimis, kurių trys dar netekėjusios, o sykiu su anūkais, Suvalskių šeima sudaro 45 nariai. Gerb. Suvalskienė yra iš Seirijų, o garbingasis tėvas iš Leipalingio. Gyvena Homstead, Pa., šale Pittsburgho. Suvalskis yra Villa Ballester gyvenančios ponios Anelės Margevičiūtės — Burbinės dėdė, kurį jos vyras, mūsų laikraščio bendradarbis Kazimieras Burba aplankė 16. 3. 49, iš Argentinos nuskridęs į Jungtines Amerikos Valstybes.

Moterys Naujame JAV. Kongrese

81 Kongresas, kuris susirinko sausio 3 d., 1949 m., turi aštuonias moteris Atstovų Bute ir vieną Senate. Abi partijos, respublikonų ir demokratų, reprezentuojamos. Vienintelė senatorė, Margaret Chase Smith, yra respublikonė iš Maine.

Mary T. Norton, demokratė iš New Jersey, ilgiausią tarnavusi Kongrese. Ji išrinkta 1924 m. ir buvo perrenkama toms pačioms pareigoms kiekvienais rinkimais. Mary Norton daugiausia patyrimo turi darbo srityje. Buvo išrinkta Atstovų Bute Darbo Komisijos pirmininke ir dalyvavo, kaip JAV Delegacijos patarėja, Tarpautinėje Darbo Organizacijos konferencijoje, Paryžiuje, 1945 m.

Edith Nourse Rogers, respublikonė iš Massachusetts, Kongrese tarnauja nuo 1925 m. Jos iniciatyva, 1941 m. buvo pasiūlyta bilius steigti Moterų Aramijos korpusą. Edith Rogers, be to, buvo JAV delegacijos patarėja Inter-Amerikos konferencijoje, Meksikoje, 1946 m. Ji buvo 80 Kongreso Veteranų Reikalų Komisijos narė.

Helen Bolton, respublikonė iš Ohio, Kongrese tarnauja nuo 1940.

KELIONĖ Į PEKLĄ.

„Kelionė į Peklą“, tai linksmo turinio eilėraščių pasakėčia, kurioje yra atpasakota žymesniųjų valdovų likimai, k. v.: Hitlerio, Lenino, Musolinio, Stalino ateitis, ir kt. Kaina \$ 1.00.

Galima gauti „A. L. Balso“ redakcijoje, Lietuviškuose parengimuose arba pas autorių Praną Tauragniskį, Altalaguirre 2878, Buenos Aires.

Helen Gahagan Douglas, demokratė iš Kalifornijos, kino artisto Melvyn Douglas žmona, buvo išrinkta 1944 m. Ji buvo ir tebėra „New Deal“ politikos šalininkė.

Mrs. Chase Going Woodhouse, demokratė iš Connecticut, į Kongresą buvo išrinkta 1944 m. Sekančiais rinkimais ji pralaimėjo. Praėjusių metų lapkritį, ji vėl kandidavo ir rinkimus laimėjo. Mrs. Woodhouse kurį laiką tarnavo JAV armijoje Vokietijoje, kur ji organizavo demokratines grupes vokiečių moterų tarpe, Amerikos zonoje.

Senatorė Margaret Chase Smith, Atstovų Bute tarnavo nuo 1940 m., o šiais metais pradėjo savo pirmąjį terminą Senate. Margaret Chase, respublikonė iš Maine, buvo viena iš veikliausių narių Atstovų Bute. Ji rėmė pasirušimą karni ir savo nusištatymą užsienio politikos reikaluose visuomet aiškiai užakcentuodavo.

Kaip senatorė, Margaret Chase jau apėjo pasislymėti, dalyvaudama įvairiose komisijose.

Reva Beck Bosone, demokratė iš Utah, yra nauja Kongreso narė. Ji buvo išrinkta praėjusiais rinkimais. Reva Bosone yra advokatė. Nuo 1930

NEMUNO SIELIAI.

Dairaus aplink ir netikui akim — nejaugi būtų kraštas tas, kuris prailgusiomis naktim sirdyje buvo atrastas.

Ir Nemunas nejaugi tas, kurio girdėjau aš raudas, kai nešė jo srauni srovė su sieliais krašto sielvartą.

Pažįstu, Nemune, tave, neši tu sielius į marias, o aš todėl — diena, naktim apkaustytas esu grandim.

Kai vėtra sužūžia sielus ir blaško skynimus nykius, drauge su sieliais skandinuos, su viesulu verkiu sykiu.

Tau nesusemt visas raudas, man neaprepti sielvarto. Per girią atžūžia audra, viršūnėm sėlsta viesulas.

Per viesulą, per audrą tą sutrauks sieliai grandinius, as paskandinsiu sielvartą į tavo sūkurius gilius.

Kazys Boruta.

Kasdieniniai Reikalai

VAIKŲ GLOBOS DRAUGIJOS PAREISKIMAS.

Gerb. „Arg. Lietuvių Balso“ Redakcijai, Buenos Aires.

Didžiai Gerbiamas Pone Redaktorau, Jungtinės Amerikos Valstybėse leidžiamo laikraščio „Naujienos“ Nr. 9, š. m. sausio 12 d. tipo p. Lazdausko-Toliušio straipsnis „Urugvajaus Lietuvių Darbai ir Dienos“, ryšy su kuriuo prašome neatsisakyti patalpinti Tamtos redaguojamam laikrašty Urugvajaus Lietuvių draugijos lremtinių Vaikams Globoti Draugijos visuotinio narių susirinkimo, įvykusio š. m. gegužės m. 14 d. vienbalsiai priimtą sekančią protestą:

P. Lazdausko-Toliušis savo straipsnyje, be kitų smelstų, visai nepagrįstai puola mūsų draugiją, tvirtindamas, kad už mūsų surinktas „aukas“ vaikams tūli karo tremtiniai, dažniausia buvę aukšti pareigūnai smetoniškos diktatūros laikais, perkasi nau laivakortes išvykimui iš Vokietijos... arba „Lietuvos Atstovas“ Pietų Amerikai turi gerą ranką, kuria jis savo giminei ir politiniui vienminčius karo tremtyje pavertė vaikais ir juos gelbsti Urugvajaus lietuvių aukomis... ir t. p.

Šitokius dalykus reikia įrodyti faktais, nepakanka pikty insinuacijų ir išgalvotų tvirtinimų.

Mūsų draugija jau antri metai veikia patriotinės lietuvių kolonijos tarpe ir visos jos surinktos aukos bei kitokiais būdais gautos pajamos tuoj yra paskelbiamos viešai spaudoje, kur taip pat telpa išlaidų apyskaitos.

Draugijos Valdyba, kuriai pirmiausia p. L. Grauzinienė, nieko nedaro neatsiklausus visuotinio narių susirinkimo, kurs tvirtina kiekvieną daromą išlaidą.

Draugija savo aukas Europon siunčia per Tarpautinę Vaikams Globoti Sąjungą (Union Internationale de Protection de l'Enfance Zenevoje), kadangi veikia čia, kaip tos Sąjungos Urugvajaus Skyrius Lietuvių Sub-Komitetas.

Tos aukos jau nebe pinigais, o maisto produktų pavidale pasiekia Lietuvių Raudonąją Kryžį, kurio yra dalinamos labiausia pašalpos reikalingiems lietuvių tremtinių vaikams.

Tuo būdu mūsų siunčiama pašalpa pereina per trijų organizacijų kontrolę ir visiems geros valios Urugvajaus lietuviams apie tai puikiai žinoma.

Pietų Amerikai Lietuvos Ministras Dr. K. Grauzinis tiek teturi bendra su mūsų draugijos veikla, kad kiekviena proga gausiai aukoja.

Todėl tad Urugvajaus Lietuvių Draugijos Tremtinių Vaikams Globoti Draugija juomi reiškia savo protestą prieš p. Lazdausko-Toliušio korespondencijoje išplisiusius neatatinkančius teisybei

VAIKŲ KAMPĖLIS

BARAVYKAS.

Jonukas, Vytukas ir Aldutė sumanė perpietie nubėgti į girutę pagrybauti. Nors jau rytą buvo nugrybauta, bet vis tik dar tikėjosi šį tą rasią. Beidimai sutarė nuo eglėnačio pradėti, nes čia — didžiausias baravykynas.

Nubėgę, pasiskleidė krašte girutės, ieško kaip tik gali, kad tik daugiau rastų.

Vytukas netoli nuo Aldutės ėjo ir pamatė ją beraujant didelį, kaip kepurę, baravyką. Aldutė nesaukė juodviejų, radusi baravyką, ji norėjo nejučiomis jį išrauti ir pasigirti. Vytukas jai pavydėjo; eidamas neva tolyn, neva nematydamas, kad Aldutė rado baravyką, pradėjo jai šaukti:

Aldute, kad rasi čia didelį baravyką, neišrauk: tai aš jį auginu; žūrėsiu ar didelis užaugs.

Aldutė nesuprato, kad Vytukas nori ją prigauti. Ji nuliūdo — galėjo jai to baravyko. Priėjęs vytukas dar norėjo ją apibarti, kad išrovė baravyką. Taip jis darė, kad Aldutė nesuprastų apgautą esanti.

Nugrybavę visą girutę, bėgo greit namučiu. Vytukas savo baravykų neėmė didžiausio ir namo parėjęs pasigyrė, kad jis turi didžiausią laimikį. O Aldutė sako mamai:

Mamyte, tai aš tą baravyką buvau užėjusi, paskui Vytukas sako: „Tai mano baravykas, aš jį auginu“, ir paėmė iš manęs.

tvirtinimus bei insinuacijas. Šitokias melagingais smelstais tik padama komunistams, demoralizuojant mūsų kolonijos veiklą ir sudaromos nepakankamos sąlygos ne tik tautai, bet ir grynai labdaros darbiui.

Iš kalno už šio protesto patalpini-
mą dėkodamos, reiškiamo pagarbą.

U. L. T. V. G. Draugijos

Vice-Pirmininkė

Ana Grakauskienė.

U. L. T. V. G. Draugijos Sekretorė

M. Cieslinskienė.

Montevideo, R.O.U., 1949. 5. 24.

VALENTINA BUKAUSKAITĖ.

gimusi Prancūzijoje prieš 18 metų, jos tėvui Juozui Bukauskui 1936 metais atvykus Argentinon ir apsisistojus „A. L. Balso“, po kelių mėnesių atvyko ponis Adele Brokaitė Bukauskienė su tada dar mažyte Valentina. Dabar visa Bukauskų šeima gyvena Berisse ir panelė Valentina jau studijuoja biologiją La Platos Universitete. Ji puikiai kalba lietuviškai.

— EUGENIJOS BRAZENAITĖS amžiaus suaktyvė proga 25. 5. 49 jos tėvų namuose, Hurlingham, įvyko didelės vaikės, kuriose dalyvavo Kanapinska, Giebai, Sukarevičiai, Zideliai, inž. Gogelis, J. Williams ir kiti gerb. Brazenų šeimos draugai. P-lė Brazenaitė, baigusi gimnaziją, dabar mokosi anglų kalbą ir knygvedystę.

— IRENĖ GASEVICIŲTĖ, Kazimiero ir Emilijos Butkaitės Gasevičių duktė, 18. 6. 49 susijiedėjo su Daurmantu Namiku. Pavyzdingos jaunųjų poros vestuvės būsiandos apie sekančias Kalėdas. Sveikiname ir linkime laimės!

— LILDA IVAŠKEVICIŲTĖ, gyv. Berisse, seno „A. L. Balso“ skaitytojo Prano Ivaškevičiaus dukrelė, birželio 18 išteka už E. Pavlicevič. Linkėtina daug džiaugsmo ir laimės šeimyniniame gyvenime. (x)

— PONIJA EMILIA T. ČEKA-NAUSKIENĖ, 29. 5. 49 savu autu grįžo iš Kordobos kalnų, kur viešėjo pas dailininkę ir buv. konsulą p. p. Oną D. ir Jurgį Kučinskų.

— IRENĖ KLUSAITE, Kazimieros Zelepugaitės-Salazar duktė, studijuoja veterinariją ir agronomiją Buenos Aires universitete. Taipgi mokosi pianizmo muzikos.

PEINADOS "ENRIQUE"

MOTERŲ PLAUKŲ KIRPYKLĄ

ENRIQUE LUKAŠEVIČIUS, savininkas pats dirba, kad patenkinti savo gausią klientelą.

Darbas atliekamas moderniausiasiais aparatais, pigiomis kainomis.

DOMINGUEZ 524 — PINEYRO

Grožio Salonas "BERTA"

Ilgalaikis plaukų garbanavimas, dažymas, pridėjimai. — Manicura. Savininkė lietuvaite:

CARLOS CALVO 418 Buenos Aires

Užsisakykit valandą telefonu: 33 - 5833

Buvusi "ESMERALDA" šukuotoja.

PERFUMERIA
NANCY

U. L. 22-7860

AVDA. GRAL. MITRE 2769-SARANDI

KULTŪRINIS GYVENIMAS

ANTRAS MILAŠIAUS MINĖJIMAS ARGENTINOJE.

Gegužės 29, 1949 Buenos Aires Lietuvių Klūbo salėje įvyko antras dešimtmečio sukakties minėjimas nuo O. V. L. Milašiaus mirties. (Pirmas buvo Liet. Parapijos salėje, Avellaneda).

Buenos Aires dienraščiai, „La Nación“ ir „El Mundo“ 29. 5. 49 pranešė apie Lietuvių Klūbe įvykstantį didžiausio šios laikų poeto, lietuvių Milašiaus mirties sukakties minėjimą, teisingai vadindami jį lietuvių ir pažymėdami minėjimo programą.

Lietuvių Klūbo salės scenoje, virs mūsų trispalvės, laur vainiku papuoštas kabojo Milašiaus atvaizdas, pieštas dailininko Romualdo Kuprevičiaus. Prelegentas kun. Alfonsas Grauslys patiekė tikrai išsamią paskaitą apie Milašių, kaip genijų ir charakterizavo jo kūrinius, verčiamus į įvairių tautų kalbas. Ponia Lidija Petravičienė, prolektorium apsiėmusi scenoje, žavėtinai gražiai padeklamavo Milašių „Rugsėjo Simfoniją“, rašytojo A. Vaičiulio išverstą lietuvių kalbon iš prancūzų. Ji, sykiu su Al. Petravičium, patiekė ištraukas iš Milašiaus veikalo „Miguel Mañara“, vaidinamo įvairių šalių teatrose. Minėjimas, anot prelegento, tapo apvainikuotas Budrūno „Rauda“ ir Mozarto „Rondo“, dėka smuikininkės Elenos Kuprevičiūtės, lydinčios pianu jos broliui, Andriui Kuprevičiui.

Visi žavėjosi programa ir nesigailėjo aplodismentų jos pildytojams. „Milašius yra mūsų“, — kalbėjo publika programos pertraukioje. „Įrodykite tautai visam pasauliui“, — kalbėjo kultūringu minėjimu sužavėti tautiečiai. „Visų parengimų proga reikia pratinti mūsų publiką prie rimtų programų“, — patarinėjo lietuvių garo vardo brangintojai kolonijoje.

Programai pasibaigus, publika dėkojo jos pildytojams. Šio reikšmingo minėjimo surošė daugiausia pasidarbavo „A. L. Balso“ leidėjas P. Ožinskas ir Moterų Skyrėms vedėja O. G. Ožinskienė. Savo rimtumu, reikšmės svarbumu ir pasirodymu apie tai žinių svarbiausiose Argentinos dienraščiuose gali pasididžiuoti ne vien Argentinos lietuviai.

Visas parengimo pelnas įteiktas Milašiaus vardo, neseniai susikūrusios literatūros draugijos bibliotekos fondui.

Šia proga Lietuvių Klūbo salėje tapo išstatyta 10 dail. R. Kuprevičiaus pieštų paveikslų. Publika jais gerėjosi. Audimo fabriko savininkas p. Kazimieras Burba ir ponia Burbienė savo savo Argentinoje gimusių dukrų, gimnazijos moksleivių: Išsitrink, kuris paveikslas tau patinka. Ji išsitrinko Lietuvos vaizdą, su dviem einančiais valstiečiais. Bet pasirodo, kad tą paveikslą jau čia pat nupirko „Diesel“ motorų fabriko savininkė ponia Elena A. Ešienė. Nemačiusi Lietuvos p-lė Burbaitė nuliūsta. Po ilgesnio pasikal-

bėjimo, ponia Ešienė perleido jai jos išsitrinktą paveikslą, o pati pasirenka kitą. Publika geriausiai kalbos: Labai gerai. Dailininkų turime ir neturėtum likti nei vienu lietuvių namų Argentinoje be papuošimo lietuvių dailininkų kūrinių.

Kiek žinoma, Biržiška negali sustoti pradėjęs kalbėti apie Adomą Mickevičių, o Grauslys mūsų kolonijoje atgaivino Milašių ir dėka jo pasisventimui jį pažįsta lietuvių ir ne vien lietuvių skaitytojų visuomenė. Milašius pats save vadino lietuviu. Jis lygus Danteli ir šekspyrui; jis yra didžiausias krikščioniškos eros poetas. Jis yra mūsų ir visos kultūringas pasaulis tauti turėtų žinoti.

Mūsų kolonija sustiprėjo naujomis intelektualėmis pajėgomis. Susikalbėdami lietuviškai, daug tautai reikšmingų darbų galėsime nuveikti. Nepatruksime. To darbo vaisiais galėsime pasididžiuoti ir ateinančios mūsų gentkartės.

Tenka pastebėti, kad buvo susirinkusi rimta publika ir gana nemaža. Programos metu ir jai pasibaigus, p. Rasiūnas modernišku „Leika“ aparatu padarė keletą nuotraukų. Po visos programos, dalis publikos vairsindamiesi gražiai praleido likusią vakaro dalį. B. K. Algimantas.

PIANISTAS ANDRIUS KUPREVIČIUS.

kurio koncertas Buenos Aires teatre „ODEÓN“, Esmeralda 367, įvyks pirmadienį, birželio 27, 1949, 21 val. Kuprevičius pažįstamas Europos teatrų publikai; ir čia kas kart didesnis susidomėjimas juoni vietinėje spaudoje ir teatrų tarpe pasireiškia. Šį koncertą rengia žinoma Argentinos muzikos instrumentų firma ir koncertų rengėja Lottermoser S. R. L. Jo koncertas „Odeón“ teatre teikia garbę visai mūsų kolonijai. Visi pasistenkime dalyvauti. Bilietai jau parduodami koncertų rengiančioje firmoje, „Vianord“, B. Survilos firmoje, „A. L. Balso“ ir Lietuvių Parapijoje. Apisrūpinkite bilietus iš anksto. Nelikime pasyvūs, kuomet muzikalis pasaulis didžiūjasi mūsų tautiečių, pasaulinio mąsto menininkų!

MILAŠIAUS DRAUGŲ SĄJUNGOS ATSLIEPIMAS.

Vietiniams dienraščiams paskelbus apie Lietuvių Klūbe įvykusių Milašiaus minėjimą, malonių laišku atsiliepė rašytojas Lysandro Z. D. Galtier, vienas iš Milašiaus Draugų Sąjungos steigėjų Paryžiuje 1939 metais ir jos atstovas Argentinoje.

Patiekiame laiško vertimą:

Gegužės 30, 1949.

Gerb. kun. Alfonsas Grauslys, Lietuvių Klūbas, Boedo 737, Buenos Aires.

Man yra nepaprastai malonu kreiptis į Jus ir prašyti, kaip narys - steigėjas Milašiaus Draugų Sąjungos, įkurtos Paryžiuje 1939 metais, ir kurios, be to, esu atstovas Argentinoje, — kad malonėtute suteikti man nuorašą Jūsų paskaitos „Gyvenimas ir kūryba Oskaro V. Lubich-Milašiaus“, vakar Jūsų skaitytos Lietuvių Klūbe. Apgailestauju, negalėjęs asmeniškai dalyvauti. Paskaitos nuorašą prašau tuo tikslu, kad persiųsti ją minėtai Sąjungai, kuri renka visas paskaitas ir leidinius, pasirodantiems visame pasaulyje, sąryšyje su didžiųjų poetu.

As asmeniškai esu vienintelis pats Milašiaus įgaliojamas verstis ispanų kalbon visus jo kūrinius. Buvau didelis Milašiaus ir Lietuvos draugas. Esu išvertęs šiuos Milašiaus kūrinius: Ispaniškai žydų tautos pradai; Giesmės, Psalmės ir Maldos, Poemos, Apokalip-

so paslaptis ir paskiausia misterija Miguel de Mañara, teatralis veiklas. Vinos išleistas Buenos Aires mieste ir didžiūma jau išsibaigė.

Ta proga, iš anksto dėkodamas už Jūsų malonaus dėmesio atkreipimą į šį mano prašymą ir tikėdamasis kada nors turėti progą pasikalbėti su Jumis asmeniškai kas link didžiojo poeto, prašau priimti mano didžios pagarbos pareiškimą.

Lysandro Z. D. Galtier.

c. T. García 2456, Bs. Aires.

A. KUPREVIČIAUS TRIUNFAS KORDOBOJ.

Kordobos Muzikos Draugijos pakviestas mūsų žymusis pianistas A. Kuprevičius šiame mieste davė du koncertus, gegužės mėn. 13 ir 14 dienomis. Pirmasis koncertas buvo skirtas tik šios Muzikų Draugijos nariams, kuriuos jaunasis pianistas žavė žavėjo nepaprastu meistriškumu, išpildydamas Bach, Scarlatti, Rameau, Schumann, Ravel ir Debussy kūrinius. Iš visų pusių girdėjosi pasigėrėjimas nepaprastu Kuprevičiaus talentu ir šie muzikos žinovai karštais aplodismentais privertė jį net keletą kartų bisuoti. O koncertui pasibaigus, kiekvienas stengėsi gyvu žodžiu išreikšti savo susižavėjimą.

Nepaprasto pasisekimo susilaukė ir antrasis A. Kuprevičiaus koncertas, kuris įvyko didžiausio Kordobos teatro — Rivera Indarte — salėje. Šis koncertas buvo skirtas Chopino 100 metų mirties paminėjimui ir programa buvo sudaryta išimtinai iš šio kompozitoriaus kūrinių. Kordobos visuomenė, prisimindama A. Kuprevičiaus pirmą apsilankymą Kordoboj pereinantis metais, parodė tokį susidomėjimą šiuo koncertu, jog visi bilietai buvo jau išparduoti viena diena anksčiau, o kurie laukė iki paskutinės dienos, turėjo pasitenkinti pristatomom kėdėm arba iš viso į koncertą nepateko. Teatras buvo perpildytas, net scenoje sėdėjo publika, be to matėsi ir stovinčiųjų šiame koncerte A. Kuprevičius vėl pradė savo didelį meninį subrendimą. Programoj išgirdom Nocturno, Fantasia, Impromptu, Scherzo, dvi Mazurkas, tris Valsus ir pabaigoj šešis Etiudus. Begalinio subtilumo ir nepaprastu įsijautimu interpretuodamas šiuos kūrinius, Kuprevičius leido prabilti tam genialiam lenkų kompozitoriui į kiekvieno net eilinio klausytojo sielą. Buvo momentų, kada atrodė, jog auditorija sulauko kvėpavimo, kad neprarastai nei vieno garso šio taip nuostabiai gražaus koncerto.

Publikos entuziazmas buvo didelis, karštos ir ilgos ovacijos privertė jauną menininką kartoti. Kordobos laikraščiai šiltais žodžiais įvertino didelį mūsų tautiečio talentą.

Kordobos lietuviai, norėdami pagerbti šį įžymų ir brangų svečią, po koncerto surošė jam vakarienę p. Bendinskų namuose, laike kurios jo garbei buvo sudainuota „Ilgiausių metų“ ir palinkėta laimės ir sėkmės ateičiai. Džiugu pabrėžti, jog p. Kuprevičius, nors ir būdamas labai užimtas, vis dėlto rado laiko ir noro pabendrauti su Kordobos lietuviais, kurie didžiūjasi šiuo dideliu menininku ir brangina jį kaip aukštos kultūros ir nuosirdžios lietuviškos sielos žmogų. Kordobietė.

Poezija

BROLIAMS SIBIRE.

Vagonuos užkalti, badu mirdami
Jūs pasiekėte pragarą gyvyjų.
Kur klumpat ir keliat sunkiai dirbdami,
Ir žengiat per lavonus mirusiųjų...
Sibiro šaltis Jūsų kaulus laužo,
Pridengtus menkais skudurais.
O budeliai šautuvais daužo,
Kai grįžtat iš darbų vakarais...
Kas nepajėgias savo kaulų parnešti
Į lavonąis dvokiančias būdas.
Tas sniego pusnyse turit mirti,
Gavęs į pakaušį švino kulka...
Jūsų kaulus graužia žvėrys alkani,
Kol sniego pūgos pridengia juos,
Į žuvusiųjų vietas ateina kiti,
Išvaryti iš brangios Lietuvos...
Kad galėčiau prikelti iš kapu,
Narsiuosius praeities kariuos.
Prašyčiau, maldačiau aš jų,
Kad iš Sibiro kancijų gelbėtų Jus...

Buenos Aires, 23. 5. 49.

L. Kancauskas.

KRUVINOJI SKRIAUDA.

Gyslose kraujas sustingęs,
tokią skriaudą kaip žemė pakelia?
Pakelti tautos nelaimingos
nelaiminga poeto dalia.

Tvlu, kaip kapuose prieš audrą,
kur ne kur tik griekis kandis.
Pakelsim ir šitą mes skriaudą,
nors lūpas sučiaupę, sukanę dantis.

žvirbliai, žinia, bečirskėty,
kai kraštą užgulė raiškos.
Tevynė nelaimės prislėgtą
seniai jau apleido dainos.

Daina neskambės kapinyne,
kur rausias vieni duobkasiai.
Rauda pasiliko tėvynę
ir asarų, vargo skalsiai.

Taciau, duobkasiai, dar palaukit
ir nutilkit čirškėtyje, žvirbliai!
Raudos viesulų pradeda užkati, —
iš kapo kelsis numirėliai!

Kazys Boruta.

DIDŽIOJI DRAUGYSTĖ.
Su draugais buvau kalėjime,
su draugais kovoj.
Ir jeigu šiandien mes pralaimėjome,
laimėsime — rytoj.

Mūsų draugystė —
laisva — galinga — didelė,
kurios jokios Bastilijos
neįgal.

Mūsų draugai —
fabrikuose—dirbtuvėse—laukuose.
savo galybe
visą pasaulį apjuosia.

Tai mes gyvenimą statom —
didelį — galingą — stambų.
Tai mūsų kovos garbei
laisvės dainos skamba.

Pei mūsų kovą, prakaitą ir kraują,
žinau aš! —
Pasaulis užtekės, kaip saulė,
šviesus, skaisčius ir naujas.

Kazys Boruta.

Į RYTUS IR Į VAKARUS

Į Rytus ir į Vakarus.
Kancios mus tiesias kelias,
Vartus palikim atdarus
į tėviskėlį žalią.

Visur palieka pėdsakai
Mūsų kojų kruvinų,
Tai jais ir vėl sugrįšime
Po daugelio dienų.

Jau kraičių neberasime,
Tik atdaras skrynias,
Mūsų rankos, darbai pratusios,
Ir vėl pripildys jas.

Tie kraičiai prisisunkę bus
Mūsų asarų kantių,
Tegu užtvindys saulė jos
Rytų ir vakarų.

Kotryna Grigaitė.

(Iš „Tremties Metai“).

SESUTEI LIETUVAITEI.

Tu užaugai pas močiutę,
Naujam kieme, ten prie šilo,
Sveikiniai rytai saulute,
Kada pievoj rasa krito.

Grazus buvo tas darželis,
Kurį taip mylėjai,
Ir kas vakaras, rytelis,
Laistei ir rėvėjai.

Tiek pavasarių sulaukė,
Kiek ir rudenių,
Kol užaugai — pamylėjai,
Saugnų bernužėlį.

Bet paskui rudenių,
Kaip rūtas auginai —
Kovon pasaukė bernelį,
Tėvynės ginti trimitai.

L. Koklys.

Vokietija, 1947.
ZVAIGZDUTES.
Tiek zvaigždžių ankštumoje
Niekieno nesusikaitytos,
Mirksi, tarsi mus ten moja,
Po padanges išagystos.
Dang ka mums jos pranasauja,
Reikia jas tikrai suprasti:
Ten kita žemyn jau šauja,
Tarsi nori mus surasti.

J. Steponaitis.

Neramios Dienos ir Naktys

I.

Vaitkus, vos atsikėlęs, buvo išprastus žmonos, kam anksti rytu išvyko drauge su Miliniu žvejoti: „Milinai vakare keps žuvį, o aš galėsiu nuostyti į tuščius pūdus žiūrėdami!“

Kad barimas neįgautų aštresnių formų, Vaitkus tyliai išlindko iš kambario. Saulė pro debesukus pakraštė šaipėsi iš viso pasaulio. Nuo to šypsnio Vaitkui dar sunkiau pasidarė, — lyg kas nutrūko prie gerklės ir nukrito žemyn, traukdamas į apacią visą kūną, o gal ir sielą.

Aplenkdamas didžiųjų stovyklos gatvę (labai nesinorėjo susitikti žmonių ir kalbėtis apie tai, kad bloga be pinigų), Vaitkus koja už kojos nuėjo į trisdešimt antrą bloką, bet Stepulio kambarys buvo užrakintas.

Kas veikti? Nors stačias į žemę prasmek, taip nėra kur pasidėti. Visi darbo iškovojimai atsikūrė ir nebejaunus metus, kalbų nemokėjimą ir darbų stoką. Vaitkus aplinkiniams, retai vaikščiojajams takais išėjo už stovyklos ribų.

„Kad nors tą Stepulį būčiau radęs namie!“ — piktas pasakė sau, atsisėdėdamas ant kelmo ir peties kaulą atremdamas į buko liemenį. „Kaštin, ar jau pagal bilį pradėjo vesti, ar ne?“ — klaidžiojo neramios mintys, ir galvoje pynėsi vitrinose matyti ran-

kinukai, dviračiai, slidės ir nepagauti unguriai, vandenynų garlaiviai, stuntinėlis iš Amerikos ir Molotovo akiniai.

Kai tokia velniava galvoje plūki, ilgai nepasidėsi. Vaitkus vėl pakyla ir vėl nuslampa ligi Stepulio durų, bet kaimynė pasakė: „Buvu ir vėl kažkur išėjo.“

Namie žmona nebebarė. Pavalgę standartinius pietus, pavartė senus laikraščius, pasižiūrėjo pro langą... Ne, šitokios būsenos ilgai pakelti negali! Netyčia smarkiai trinkelė durimis, išsigaudo, stabtelėjęs pasiklausė ir vėl nuėjo į trisdešimt antrą bloką.

„Šiandien aš jau ketvirtą kartą pas patį“, — sako tabaką pjaustančiam Stepuliui. „Ar nepaskolintum laikraščio paskaityti? Tuojau pat grąžinsiu.“

Stepulis žiūri į savo seną prietelį ir mirksi. Jam labai nesmagu: ne tiek galia įdubusių skruostų ir atsi-kiusių žandikaulių, kiek iš akių spokšančio neramumo, neturėjimo kur dėtis. „Mielai paskolinsčiau, bet atėjo Pocius ir išsinešė, sakė vakare grąžinsiu.“

Namo parėjęs Vaitkus susižiūrėjo kobinukus, šifrus ir meškerę — ryt anksti rytą išvyks žvejoti: daug geriau, duonos žiauberę kramtant, pa-

upiais klampinėti, kad ir nieko nepagaunant, negu toks neramumas ir sau vietos neradimas, kaip šiandien.

II.

Atvažiuo komisija ir kviečia visus, vedusius, nevedusius, su vaikais, seneliais ir be jų, emigruoti Venecelion. Prelegentas taip gražiai nupasakojo gyvenimą tame krašte, kad po pranešimo daugelis visai rimtai kalbėjo: „Gal važiuokime, blogiau kaip čia tikrai nebus...“

Aukštis, parėjęs namo, išsitraukė dar senais pinigais nusipirktą knygą apie Pietų Ameriką, atsivertė Venecelios puslapį ir skaito keliauninko įspūdžius: „Kas man pirmiausiai krito į akį Venecelijoje, tai daugybė plakatių — Gydymų lytines ligas!“ Kitoje vietoje: „Venecelijoje bene daugiausiai analfabetų — apie devyntisdešimt procentų.“ Dar kitoje vietoje: „Is septynių asmenų šeimos, įsikūrusios žemės ūkyje, per porą metų beliko vienas, nes kiti išmirė.“ Ne, į Veneceliją emigruoti negalima. Aukštis nuvertė knygą ir, pasiėmęs katiluką, išėjo atsinešti vandens.

Vakare Aukštis ilgai negalėjo užmigti ir, akis įbedęs į lubas, mintis palaidėjęs į valias, nesąmoningai sekė, kaip žmona migdė vaikus, kaip ji pati rengėsi, kaip jai atgulus — nuslėmė atdusys — ir dar viena diena praėjo.

Paskui kareivinių kambarėlyje buvo tylu, tik už sienos vos girdimai cirpimo smuikas. Aukštis be žodžių jautė, kad žmona nemiega. Tą patį jautė ir ji, nes nei iš šio, nei iš to

pasakė: „Mes niekur greit neišvažiuosime, o vaikai nuo tokio gyvenimo apsigrę.“

Aukštis nepasakė nieko. „Tegu pamano, kad miegu.“ O galvoje, kaip sudraskytų velniavą skudurai, plakasi minčių nuotrupos: „Buto liudijimo ir darbo pažymėjimo neturiu ir negaunu, kaip ir affidavito negavau... Jūdrūs tie kraštai! Kad ir Australija — nuvažiuok ir suaustralek...“

Ką žmona tuo tarpu galvojo, nežinia. Tik Aukštis labai nustebo, kai po kokios valandos vėl išgirdo ramų, per daug ramų, žmonos balsą: „Jeigu būtum prie kokios geresnės partijos pritapęs, gal ir išvažiuo-ume...“

„Kaip ji jaučia, kad nemiegu?“ Set Aukštis ir vėl nieko neatsakė, amiai gulėdamas, išplėstomis akimis dūrdamas į tamą ir joje matydamas Kanados miškus, tabako plantacijas, tiesiamus geležinkelius... Neįsiekiamos svajonės, kai turi tris vaikus ir jokių gimiųjų pasaulyje.

Kai jau rytas aušo, žmona tuo patu ramiu, ligi skausmo ramiu, balsu išpratarė: „O vokiečių ūkin patekti įelmanoma. Patys vokiečiai darbo negauna.“

„Miegok, brangioji. Pasistenk užmigti.“ Aukštis apsivertė ant šono, veidu į sieną, ir užmerkė akis.

Pavasaris Kanadoje

Kiekvieną rytą, kai einu į redakciją, išėjęs iš Bannantyne gatvės į Lasalle bulvarą, matau didingą šv. Lauryno upės vaizdą. Milžinas upė čia prieina „N. L.“ redakciją išsiplėtusi per 6 mylias pločio. Kitoje jos pusėje tematai tikrai vamzdžius fabriku kampani, smailėjanti bažnyčios bokštą, vieno kito didesnio pastato kontūrą, tris stūksančias kalnų viršukalnes ir medžių dekoraciją, dengiančią padarai. Taip galima matyti saulėtą, skaidrią dieną. Čkanotą gi, — tamseje diena, nematai nei kito kranto. Priešais Ville Lasalle, kur yra „NL“ redakcija, — didžiulė sala, pristatyta vasarą namu. Iš abiejų pusių aplink salą pasisokinėdami skuba šv. Lauryno upės vandenys, jau persirite per Niagara krioklį ir perplaukę Ontario ežerą.

Nuo Bannantyne gatvės įsilejimo į Lasalle bulvarą, kuris riečia visą šv. Lauryno upės pakrantę nuo Ville Lasalle ligi Verdūno, jau matai šv. Lauryno upės vandens plotus, kuriuos, tartum Baltijos jūrą Palangos pakrantėje, ritasi putotos, baltos, sniokščiančios bangos. Ir visuomet — ar siaučia smarkus šiaurys, nešas šiaurės poilio šaltas sroves, ar tyli giedra, nuštelbia saulės šilumos ir gausių jos spindulių — šv. Lauryno upė visą laiką ūžia, putoja, nerami. Ir kai išėjau iš Bannantyne, ir kai autobusu vyksiu pakrantę į redakciją, ir kai jos rūsy sėdėdamas dirbu, — visai laiką girdžiu šv. Lauryno upės ūžimą, kartų jos nerimą, jos amžiną dainą...

Bet save veidą šv. Laurynas keičia nuolat ir staigiai. Čia ji nusenka ir išnarina iš savo gelmių salas ir gausius akmenis, kurie didžiuliais ritiniais sudaro slenksčius. (Kokia grazi proga mokiniams pamatyti, kaip upė ritina milžinus akmenis...). Čia ji patvinsta, daugelis slenksčių išnyksta; upės vandenys daug didesniame plote išsiųgina. Nusėkusi gi, ji slenksčius parodo ir visame savo plote. Tada daugelyje vietų iš tolo matai putojančias, sokinėjančias bangas, kurios tlenčia neseniai, bet sokinėja vienoje slenksčio vietoje.

Ties pat „NL“ redakcija, kur slenksčiai aukštesni, Montrealis mažą dalį upės buvo užtvėręs ir pastatęs elektrinę. Tas gabalas užtvėrtos upės, savo pločiu prilygsta dvigubam Nemunui prie Aleksoto tilto Kaune, ir dabar šokinėja vandenys iš 3—4 metrų aukščio, bet elektrinės jau nėra. Miestas rado geresnę vietą, nusimė masinas, o užtvėrą paliko, kol ją sugraus vandenys arba kas nors pritaikys kuriam nors tikslui.

Idomūs šv. Lauryno kriokliai audros metu. Tada, sėlstant vėjui, kuris pagauna besokinėjančias bangas, matai bangų pūnis, didžiulius taske-nų burbulius, kurie jei tai esti saulė-ta diena, duoda vaivorykštės spalvas.

Rudenį ir ankstyvą pavasarį čia suskrenda, taldamos į šiltesnes vietas, tūkstantiniai būriai antys, nes šios vietos ir žiemą neužšala. Dabar gi

(Nukelta į 7-tą pusl.)

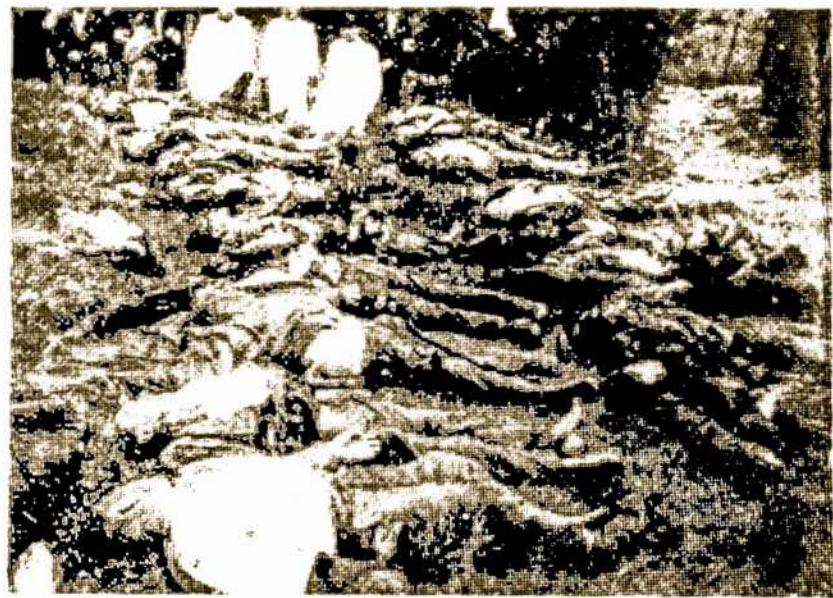
Siaubo Dienos

BAISIAUSIUS PERGYVENIMUS PRISIMENANT.

Po ilgai buvusių gražių birželio mėnesio dienų išaušo ūkanotas, lietuvių verkiančių sąjūdintas, lietuvių verkiantis 14-tos birželio dienos rytas, 1941 metais.

Vienus Kauno gyventojus išbūdino stiprus ginkluotų enkavedistų beldimas į duris, kitus sunkvežiminių triukšmas besimaisas su moterų ir vaikų klyksmais. Gatvėse matyti skubę atviri sunkvežimiai su pagalbos saukiančiais žmonėmis. Lietus lyja. Sunkvežimai atviri. Moterys dengia mazus, kartu su tėvais verkiančius vaikus, savo rūbų skvernais... Enkavedistų paruoštu sautuvių duriai blyžga elektros sviesoje... Verkia dangus, verkia vežamieji, verkia liekančiai... Sunkvežimiai skuba į Kauno geležinkelio stotį prie paruoštų gyvulinio vagonų, kur aukos mūšamos sautuvais, stundomos ir sumetamos į vagonus. Vyrų atskiriami nuo moterų, vaikai nuo tėvų...

Mieste kilo panika netik tikrų lietuvių, bet ir žydų bei komunistų tarpe, nes paaiškėjo, kad vežami netik lietuviai „liudies priešinai“, „kapitalistai“ (bolševikai skaito visus kapitalistus, kurie per ilgą sunkaus darbo fabrikę ar kitur, metu eilę susitaupę ir įsigijo namelį ar kitą nuosavą).

Panevėžio cukraus fabrike, birželio mėn., 1941, bolševikai išbūdino lietuvių darbininkus (Paveikslas iš Juozo Pašilaiočio veikalo „Išitinkink, paskui spresk“, kurį išleido „Patria“, kaip dokumentų rinkinį iš lietuvių tautos kancijų okupantų replės).

vybę), bet ir įtartus esančius neištikimais žydus komunistus, mokslinius, tarnautojus ir paprastus darbininkus...

Prie traukimo su nelaimingaisiais rinkosi kauniečiai ir vagonuose esančių artimieji, kurie norėjo uždaryti paduoti bent kiek maisto. Kietasirdžiai enkavedistai nepileido. Iš vagonų girdejos šventų giesmių ir Tautos Himno garsai. Nepilietieji prie vagonų šaukia įvairius vardus, norėdami sužinoti kuriame vagonė randasi tėvai, broliai, seserys ir kiti artimieji...

Atiduokit mano vienintelį sūnelį, pasigalėkite mane, — sunkniūsi prie sargybinio kojų, raudama sau plaukus maldauja žilagalvė senutė. Sargybinis sypsoji ir kažką murma...

Tėveliai mano brangiausias atsiliepti, aš, jūsų Onutė, šaukiu, — kiek jėgos leidžia, rėkia keturiolikametė „Saulės“ gimnazijos mokinė. Ji grįžusi iš kaimo rado tuščius namus...

Broliai lietuviai, duokit mums duonos ir vandens, — šaukia iš vagonų. Drąsnesnį prisiveržia prie vagonų ir kas ką turi, atiduoda. Jauna mergaitė čia pat paima saužį žemės ir įrisusi į nosinę paduoda į vagoną...

Sudie, brangioji sese, — suodinais darbo rūbais, „Metal“ fabriko darbininkas su asaromis sako savo seseriai bučiuodamas per vagono durų plyšį iškista jos ranką. Jis pas ją gyvena ir grįžęs po darbo jos neberado.

Kas jautėsi nesaugus, išbėgo iš namų į kaimus arba vietoje pasislėpė. Gatvės, kaimai ir namai ištuštėjo... Tylą ir tuštumą užpildė mašinų ir nelaimingųjų aimanos...

Vytauto prospekte susitinku pasirūšį kairę ranką lietuvių milicininką, buvusį kariuomenės dienų draugą. Nustebau. Jo veidas pasikeitęs, balsas prisilėgęs.

— Blogai, drauge, — pusiau tyliai prabilo į mane ir papasakojo 14-tos dienos nakties medžioklės siurpius vaizdus, kurie jį privertė peilia perdurti sau ranką, kad išvengtų dalyvavimo bolševikų suruoštoje lietuvių medžioklėje.

Birželio 15-tą dieną Kauno pasterio telefono ir telegrafo skyriuose pilna žmonių. Sklinda į visas šalis pasikalbėjimai ir telegramos.

— Ar dar niekas neišvažiavo pas tėvelį (Staliną, L. K.)?

— Jonai, pasakyk tėveliams, kad mokytojas Petras išvažiavo pas mokytoją (Staliną, L. K.).

— Mūsų kaimynai šią naktį išvažiavo į kurortus.

Šie maskuoti pasikalbėjimai ir telegramos vienus virkdė, kitus džiugino.

Aplankęs vieno kapitono namus A. Panemūnėje, randu verkiančią jo žmoną. Jis buvo pasislėpęs. Ją virkdo matytas baisus vaizdas prie generolo

19—22 dienomis Paryžiuje. Posėdžiavo, darė eisenas, kėlė, kaip išmąnydami, triukšmą. Pagaliau juk tai buvo visų komunistinių jėgų, esančių Prancūzijoje, patikrinimas. O tą vargšą baltą, taikos ir meilės simbolį, tampe kur kas galėjo ir kaip išmanę, lipdė jį ant sienų, ant krūtinų, ant veidų, ant automobilių ir sunkvežimių nosių, ant plakatų...

Šaukė taika! Taika! Ir rinko paršus... ir džiaugėsi, kad milijonai skausme ir bade paskendę, kad Kinijoje liejasi kraujas, o kai vienas kongreso dalyvių pareikalavo ir Kinijai taikos, tai kilo didelis pasipiktinimas ir triukšmas. Taip, pamazai, paaiškėjo, kurį galima būtų taip išreikšti.

— Jei bus karas su SSSR, mes nekariausim prieš Sovietų Sąjungą.

Pavergtų tautų, kurių šiandien prikaityta, vien tik vakariniame Maskvos imperialistų pasienyje, net 14 žurnalistai, nepakeldami šitokio akipieliško melo ir apgavystės, tam taikos kongresui pasibaigus, susaukė vienoje didžiausių Paryžiaus salų protesto manifestaciją.

Balandžio 27 dienos vakare, pilnoje salėje, rimtai susikaupę ir džiūgaus, kad pagaliau šį kartą, jau joiki komunistinių agentų netrukdomi, kaip kad buvo pernai Wagram salėje, 14 tautų dalyviai, per savo kalbėtojus, gali išlieti skausmą ir rūpestį, ir paskelbti nepermaldausią kovą okupantui.

Mūsų vardu kalbėjo prof. Vebra: — Mes norime taikos ir norime jos, kaip niekas kitas, bet ne tokios, kuri mums yra bolševikinio imperializmo primesta, ne tokios, kuri baigiasi mirtimi nuo bado ir Sibiro šalčių arba neperstojama medžioklė ir išvežimai vaikų, moterų ir vyrų...

Užbaigdamas sakė: — Tie, kurie ieško taikos už bile kurį kainą, ruošia sau ir žmonijai vergystę, piktesnę už bile kurį karą. Iš vienuolikos kalbėtojų, geriausiai kalbėjo čekas Behak, pavartodamas baisiausią ironijos ginklą. O taikliausias visus bus šis jo sakiny: — Niekas taip daug nelinksniove

ant nugaros ir krūtinės buvo išplaušyti kryžiai.

Panevėžy, šalia kitų, nužudytas dr. Zengulys, kuris sąžiningai ėjo savo pareigas, suteikdamas pirmą pagalbą lietuviams ir rusų kareiviams.

Be to, dar begalės žudynių buvo įvykdyta įvairiose kitose Lietuvos vietose.

Prisiminus praeitį, negalima pamiršti dabarties, kuri Lietuvoje dar daugiau aukų pareikalauja, negu 1941 metų birželį, kad pareikalavo.

L. Kančaitis. Buenos Aires. 23. 5. 49.

Rokiškyje NKVD būstinėje tapo nukankintas vietos klebonas. Jam

PALTAI ir KOSTIUMAI VYRAMS

VYRŲ RĖBŲ SIUVYKLĄ A. V. RIMŠA

(Aukso medaliai Londono-Paryžiaus)

Prisimam užsakymus pasiuvimo vietoje ir turinti medžiagas klientai gali pakviest prisimieravimui į namus.

ANCHORENA 1705 — OLIVOS — LA LUCILA (Altura Avenida Maipú 3700)

Taika ir «Taika»

(A. L. B. BENDRAI ARBES ĮSPŪDŽIAI).

PIRMŲ KART ORGANIZUOTAI PRIEŠ IMPERIALISTUS.

Komunistai, besiruošdami karui — visa darydami, vakarų visuomenę klaidinti, prasimanę visą eilę kongresus, panaudodami jiems „taikos“ obalsą.

Jų didelis draugas, Picasso, nupiešė puikų balandį, bet kadangi jis vadovavo, kad žiūrovas jo paveikluose turi matyti tai, ką mato tapytojas, t. y. ne tai, kas yra nupiešta. Vadinasi, nieks nedraudžia tame „balandyje“ matyti dramblių, asilų arba kuo nors su didele penkiakampe.

Vienas tų kongresų vyko balandžio 19—22 dienomis Paryžiuje. Posėdžiavo, darė eisenas, kėlė, kaip išmąnydami, triukšmą. Pagaliau juk tai buvo visų komunistinių jėgų, esančių Prancūzijoje, patikrinimas. O tą vargšą baltą, taikos ir meilės simbolį, tampe kur kas galėjo ir kaip išmanę, lipdė jį ant sienų, ant krūtinų, ant veidų, ant automobilių ir sunkvežimių nosių, ant plakatų...

Šaukė taika! Taika! Ir rinko paršus... ir džiaugėsi, kad milijonai skausme ir bade paskendę, kad Kinijoje liejasi kraujas, o kai vienas kongreso dalyvių pareikalavo ir Kinijai taikos, tai kilo didelis pasipiktinimas ir triukšmas. Taip, pamazai, paaiškėjo, kurį galima būtų taip išreikšti.

— Jei bus karas su SSSR, mes nekariausim prieš Sovietų Sąjungą.

Pavergtų tautų, kurių šiandien prikaityta, vien tik vakariniame Maskvos imperialistų pasienyje, net 14 žurnalistai, nepakeldami šitokio akipieliško melo ir apgavystės, tam taikos kongresui pasibaigus, susaukė vienoje didžiausių Paryžiaus salų protesto manifestaciją.

Balandžio 27 dienos vakare, pilnoje salėje, rimtai susikaupę ir džiūgaus, kad pagaliau šį kartą, jau joiki komunistinių agentų netrukdomi, kaip kad buvo pernai Wagram salėje, 14 tautų dalyviai, per savo kalbėtojus, gali išlieti skausmą ir rūpestį, ir paskelbti nepermaldausią kovą okupantui.

Mūsų vardu kalbėjo prof. Vebra: — Mes norime taikos ir norime jos, kaip niekas kitas, bet ne tokios, kuri mums yra bolševikinio imperializmo primesta, ne tokios, kuri baigiasi mirtimi nuo bado ir Sibiro šalčių arba neperstojama medžioklė ir išvežimai vaikų, moterų ir vyrų...

Užbaigdamas sakė: — Tie, kurie ieško taikos už bile kurį kainą, ruošia sau ir žmonijai vergystę, piktesnę už bile kurį karą. Iš vienuolikos kalbėtojų, geriausiai kalbėjo čekas Behak, pavartodamas baisiausią ironijos ginklą. O taikliausias visus bus šis jo sakiny: — Niekas taip daug nelinksniove

ant nugaros ir krūtinės buvo išplaušyti kryžiai.

Panevėžy, šalia kitų, nužudytas dr. Zengulys, kuris sąžiningai ėjo savo pareigas, suteikdamas pirmą pagalbą lietuviams ir rusų kareiviams.

Be to, dar begalės žudynių buvo įvykdyta įvairiose kitose Lietuvos vietose.

Prisiminus praeitį, negalima pamiršti dabarties, kuri Lietuvoje dar daugiau aukų pareikalauja, negu 1941 metų birželį, kad pareikalavo.

L. Kančaitis. Buenos Aires. 23. 5. 49.

Rokiškyje NKVD būstinėje tapo nukankintas vietos klebonas. Jam

taikos, kaip Hitleris, o jo taikos padarinius matome visur...

Šį kartą gana blankiai pasirodė lenkai.

Po manifestacijos buvo priimta rezoliucija, iš kurios patiekiau svarbesnes vietas:

Kominfo, kuris, pagal Lenino doktriną, laiko karą neišvengiamu, Pleyel salėje suorganizuotas kongresas, tėra tik taktikos priemonė ir turi kaip tikslą:

1) Sustiprinti ir atnaujinti 5-os kolonos kadrus.

2) Sovietų pasirušimui karui slėpti po taikos šūkius.

3) Atsakomybę už būsimą karą primesti demokratijoms.

Kongreso dalyviai, atvykę iš Centro ir Rytų Europos kraštų, kurių jie laisvai apleisti negali, turi būti traktuojami ne kaip laisvi žmonės ir teisėti atstovai, bet kaip okupacinės vyriausybės valdininkai.

Tie kraštai buvo paaukoti taikai gyvendinti. Teherane juos patalpino bolševikinių interesų sferoje, Jaltose sutiko su primestu svetimų vyriausybės principu, Potsdame ir Paryžiuje buvo legalizuotas raudonosios armijos buvimas tuose kraštuose. San Francisco J. T. institucijoje, įvedant bolševikinį veto, jiems buvo atimta teisė gintis. Visos demokratijos padarytos nuolaidos pasirodė esančios beprasmingos ir tuščios. Ju noras susitaikyti, atsižvelgus į vis augančius bolševikų reikalavimus, neatnešė taip trokštamą taikos.

Po keturių metų bandymų, kas mums reiškia keturi metai nepakeliamų kancijų, Vakarai pagaliau suprato, jog negalima pirkti taikos vienais, kitų pavergimo kaina...

Tos tautos labiau nei kas kitas nori taikos. Bet šioji taika neturi reikšti besąlyginio pasidavimo Rusų imperializmui.

Mes norime taikos, bet ne rusų kariuomenės, ne NKVD, mūsų kraštuose. Mes norime taikos, bet ne su vyriausybėmis, kurios yra okupanto primestos, be koncentracijos stovyklų, be masinių deportacijų iš Baltijos kraštų, be Michailovičiaus ir Petkovo žudymų, be procesų, kaip kad buvo su kardinolu Mindsenty, be teroro Lenkijoje ir OZNA Jugoslavijoje; be Gottwaldo Pragoje, Dimitrovo Sofijoje, Hoxha viešpatavimo Teheranoje, be sistingo žudymo Baltgudžių ir Ukrainiečių tautų...

Tikrosios taikos, o ne „Pax Sovietica“, sąlygos yra Atlanto chartos Genocido konvencijos, žmogaus teisių deklaracijos pritaikymas mums...

Joliot Curie kongrese šaukė, kad teisybė nereikalauja vizų. Teisingai, nes, nežiūrint visų draudimų, tikrosios žinios apie esamą mūsų valstybės padėtį pasiekia Vakarais.

Šią manifestaciją tenka laikyti kaip labai reikšmingą, nes pirmą kartą visos pavergtos tautos bendrai ir kas svarbiausia, labai veiningai pareiškė protestą, išreiškdamas nepalaužiamą pasiryžimą kovoti iki gauto laimėjimo.

Tuo būdu ši manifestacija įgauna didelį tarptautinį pobūdį, juo labiau, kad buvo pirmą kartą kalbama virš 100 mil. vardu.

Šią manifestaciją ex-officio pirmininkavo žurnalistų Sąjungos pirmininkas, o sekretoriumi buvo pakviesta Dr. J. D. Navakienė. Raguvė, Paryžius, 1949.

K. Burbos Patyrimai

ATOSTOGOS ORLAIVY. — PAS JAV LIETUVIUS. — GERIAU ARGENTINOJE. — DR. GRINIUS PATARIA.

Pasinaudodamas šiemetinių karnavalių šventėmis, mūsų tautietis Kazimieras Burba lėktuvu nuskrido į Jungtines Amerikos Valstybes ir lygiai per mėnesį laiko tuo pačiu keliu sugrįžo į savo šeimos židinį Villa Ballester, Buenos Aires provincijon, kur turi moderniskai įrengtą šilko audimo fabriką.

Bent 83 Argentinos audinycios susijungė į „La Defensa Fasoniers“ kooperatyvą, kurio bendras turtas siekia \$ 56.879.655,88 ir pernai grynų pelno turėjo \$ 1.010.121,21. Gerb. Kazimieras Burba yra šios fabrikantų organizacijos valdybos narys ir eina Revizijos Komisijos pirmininko pareigas. (Memoria y Balance General at 31. 12. 1948).

Kada p. Burba skrido į Chicago, Ill., „A. L. Balsas“ per jį perdavė sveikinimą „Naujienuoms“, to dienosio 35 metų sukakties progą. Kalbėjosi su įvairiais „Naujienu“ štabo nariais ir vyr. redaktoriaus Dr. Pijaus Grigaičio kabinete susipažino su Lietuvos liaudies legaliai išrinkto prezidento Dr. Kazio Griniaus žmona. Kazimieras Burba aplankė ir prezidentą Grinių. Didis mūsų tautos veteranas dar stiprus, nors ir nuvargintas tremties gyvenimo sąlygų.

Savo pasikalbėjime su Dr. Griniu p. K. Burba, kaip „A. L. Balsas“ bendradarbis, paklausė:

— Sakysite, gerbiame Daktare, kas lietuviui patriotui Argentinoje ir visame pasaulyje pirmą eilę reikėtų daryti?

— Šį paklausimą Dr. Grinius atsakė rasti, sekant:

— Lietuviai per okupacijas ir per karą yra daug pražuvę ir atvaduotoji Lietuvos jausis lietuvių žmonių nemažas nepretelkus.

Dėlto reikėtų kiekvienam patriotui rūpintis, kad kuo daugiau liktų gyvų lietuvių, kurie galėtų grįžti į nepriklausomą Lietuvą ir ją sutvarkyti. Taigi reikia propaguoti, kad vadovaujantys lietuviai būtų pakankamai su elpti ir kad nesusergtų džiūva ir kitomis ligomis ir neišnyktų.

Antras dalykas, reikia stengtis nesisikaldyti dėl tikybinių, partinių ir kitų priežasčių. Reikia smulkesni ginčai atidėti ir visa ką daryti, kad Lietuva greičiau susilauktų nepriklausomybės ir kad neišnyktų lietuviškai kalbą žmones.

Duokim vieni kitiems nors laikiną amnestiją, iki nesusilauksime laisvos Lietuvos.

Eikime išvien. Turime jau savo centrinius organus, tad spieskimes apie juos. O tie organai turi viso pasaulio lietuvių atpažinti ir palaikyti su jais ryšius.

Vienikimės, vieni kitiems padėkime, nesisikaldykime ir pirmą eilę žiūrėkime, kad neprarastume nepriklausomos Lietuvos.

Dr. K. Grinius. 7201 So. May St. Chicago 21, Ill.

Viesėjo K. Burba Chicago, Ill., pas savo svogerį ir sesutę Praną ir Oną Burbaitę Valančius, aplankė savo dėdą.

ISPANISKAI - LIETUVISKAS

ZODYNAS

176 puslapiai. Kaina \$ 2. Galima gauti „A. L. Balsas“, Boedo 737, Bs. Aires.

PRANAS TAURAGNIŠKIS

KELIONĖ I PEKLA

BUENOS AIRES

1949 m., VASARIO 16 d.

Šią linksmą turinio knygyelė galite gauti pas jos autorį, Praną Tauragniškį, arba „A. L. Balsas“ Administracijoje. Kaina \$ 1, su persiuntimu.

Casa Musketas

Savininkas Adolfo Musketas.
Sanabria 2790/92, Buenos Aires.
Telefonas: 50-5948.

Parduoda ir išnuomoja pianus. Dirba naujus ir taiso Radio Aparatus. Parduoda lietuviškas ir įvairias plokšteles. Parduoda akordeonus. — Visais muzikos instrumentų reikalais kreipkitės šion lietuvių firmon.

Poliklinika «Internacional»

Vadovaujama Medicinos Gydytojų:

DR. O. BRIZZIO ir DR. G. R. CUTILLO

Slapumo — Veneros — Odos ir Sifilio — Lytinių Išskrypmų — širdies — Pilvelio — Nevirškinimo — Plaučių — Hemoroides gydymas. — Diatermija — Trumposios Bangos — Elektriniai Masažai —

Ultra Violetiniai Spinduliai — Orogenoterapija.

PRIIMA LIGONIUS NUO 9 IKI 12 IR NUO 15 IKI 20 VALANDAI.

SESTADIENIAIS IR ŠVENTAMIS NUO 9 IKI 12 VAL.

TACUARI 1583 (Plaza Constitución) BUENAS AIRES

Korespondentai rašo

LIETUVIAI VENEZUELOJE PASIŽYMEJO SPORTE.

Estado Carabobo krepšinio turnyrui pasibaigus, Venezuelos lietuviai krepšinininkai laimėjo „B“ klasės meistrų titulą.

Buvo žaidžiama su 3 „B“ klasės komandomis: Escuela Normal, Viejitos ir Nichos Cola.

Su visomis komandomis sužaista po tris kartus, išskyrus Nichos Cola, kuri matydama aiškų pralaimėjimą, (peritų metų „B“ klasės meistris) pasukinėmis rungtynėms neatvyko. Lietuviai krepšinininkai garbingai ir užpelnę nepalaimėjo nei vienų rungtynių, bendru 221:133 krepšių santykiu.

Lietuvių komandą sudarė šie krepšinininkai: Algis Šliogeris (kapitonas), Antanas Šulcas, Antanas Baziliauskas, Leonas Baziliauskas, Vytautas Sakalauskas, Algis Žalnierūnas, Vytautas Lesiūnas ir Kęstutis Stankevičius.

Riečia pasakyti, kad lietuviai krepšinininkai labai gražiai užsirekomendavo vietinių tarpe ir turi nemažą simpatijų. Svarbiausia žaidimo metu taktiškai sportinis išlaikymas. Nerėkavo, nesibarė ir nesikalbėjo. Žaidė tikrai džentelmeniškai, bet ir energingai, kas patiko vietiniams sporto mėgėjams.

Vietiniai krepšinininkai žaidė priešingai, tarsi galvų ir nervų būtų netekę. Žaidė žiauriai ir sportinio mandagumo nežiūrėjo. Aikštės teisėjai žymiai palankiai vietinius, nes norėta, kad būtų lietuviai pralaimėję nors vienas rungtynes.

Žaidžiant paskutines rungtynes, Viejitos dėjo ypatingas pastangas laimėti, panaudodami bosą ir stumdymąsi. Krepšinininkui A. Šulciui nuplėšė nuo krūtinės lietuvišką trispalvę net su gabalu baltiniu. Aikštės teisėjas jį tai reagavo kaip į paprastą ginčą. Bet visai kitaip jį tai atsiliepė sporto reporteriai, ir rytojaus dienos vietinė ir sostinės spauda, puikiai atsiliepė apie lietuvių krepšinininkus, pažymėdama, kad nežūrint panaudotų prieš lietuvių bosą ir imtynių, vistik lietuviai „B“ klasės turnyrą laimėjo ir tapo Estado Carabobo „B“ klasės meistreriai. Bendrai apie vietos krepšinininkus reikia pasakyti, kad jiems žymiai trūkstama sportinės kultūros ir drausmės. Nebent mūsų europiečiai galės jiems šiam reikale padėti. Sakau šiek tiek todėl, kad iki europinės kultūros lygio juos dagyvindint būtų neįmanoma. Kad jie būtų blogi krepšinininkai, negalima sakyti, bet jų žaidimo technika yra per daug žiauri. Rungtynių metu, žaidžiant „A“ klasės komandom, buvo prieita net iki mūstyti ir apstumdymais aikštės teisėjas. Įturtusi publika pradėjo rekti neįmoniškais balsais ir atstinešom nuo dviračių birbynėm. Iš publikos girdėjosi reikiant: Pasimokykite iš lietuvių! Asilai! ir t. t. Lietuviams laimėjus turnyrą, bus įteikta laimėjimo taurė ir pakviesti į „A“ klasės komandą skaičiai. Nuosirdžiai linkėtina mūsų šeimoms atžalynui nuleisti rankų ir dar su didesne energija ir viltimi siekti ir laimėti. Kiekvienas jų pralaimėjimas tesuteikia jiems dar didesnę ryžtą laimėti.

Vytautas Sakalas.

Kas pamilo knygą iš jaunų dienų, to likimas ir senatvėje neaplenks!

Aukso Išdirbinių Fabrikas

JUSTINO VALAICIO

Daro naujus ir perdirba iš aukso žiedus, apyrankius, rėtežėlius, vyrams ir moterims. — Parduoja laikrodžius: CORDOBA 2019 - 2-ras aukštas T. A. 44, Juncal 9256, Bs. Aires

Baras - Restoranas

"EL RAPIDO"

Federikas Grunovas

Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1735
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai kviemai. Pavieniai ir šeimyniniai kviečiama apsilankyti.

VYRAI, PASAKYKIME TIESĄ!

Argentinos atvyko arti tūkstanties lietuvių, pergyvenusių abi Lietuvos okupacijas: nacių ir bolševikų. Nei vieni „neglostė“ lietuvių, bet grobė, plėšė, naikino viską ir pačius žmones trėmė, o dabartiniai okupantai tebetremia ir tebekankina.

Argentinoje, tarpe seniau iš Lietuvos išvykusių žmonių, tenka sutikti tokių, kurie netiki niekam. Jie patiki tik savo giminei ir jų laisvumui. Mūsų tūkstantis šioje šalyje daugeliui „neviernų Tamošių“ visgi pasitarnavo, įrodėdami faktais, kaip elgiasi okupantai. O laisvą, kaip ir neatėjusį Beto, juos reikia mokėti skaityti „tarpe eliučių“, nes baudžiauninkas negi turi teisę smulkiai aprašyti, kaip gyvenama vergijoje.

Čia, Argentinoje, vien tik „Argentinos Lietuvių Balsas“ su tikru pasiryžimu kovoja prieš lietuvių tautos žudytojus. Labai malonu, kad keliolika tremtinių bendradarbiauja jo skiltyse. Bet ko laukia kiti? Čia nereikia bijotis nei nacių, nei bolševikų, čia „A. L. Balsas“ skiltyse privalo visi ir visos bendradarbiauti ir platinti jį, kad jis pasiektų visą Argentinos lietuvių šeimynų židinius ir visus mūsų brolius, kurie laisvame pasaulyje gyvena. Patys jį remkite aukomis ir penumatoromis ir save draugams išrašykite „Argentinos Lietuvių Balsą“, tuomet skaitysimės aktyviais kovotojais už mūsų tautos laisvę. Buves DP.

Avellaneda, 31. 5. 49.

ŪKININKAI RYTO SEKASI GERAI.

Entre Rios provincijoje, Larroque, „A. L. Balsas“ skaitytas Antanas Melinis su žmona gražiai progresuoja savo ūkiu. Čia kas kart moderninamas ir jo nanda vis didesne.

Gerb. Melinių dukte Adelė šiemet baigė sešių skyrių mokyklą. Jų sūnus taipgi greit pradės lankyti mokyklą. Kaimynas.

PAVASARIS KANADOJ.

(Atkelta iš 5-to pusl.)

virš šv. Lauryno upės letai plasmoda: mas sparnais linguoja žuvedros ir pačiais pavandėmis žaibo posūkius darydamos vikriai skraido kregždės.

Paupiu, kur užmatyti, aukšti, išsikiroję medžiai jau skleidžia pumpurais. Medžiai, panašūs į mūsų topolius, išleido oran gausius rudus nukarusius žirginus. Veržiasi atgyjanti augmenijos gyvybė. Ir žmogus, numetęs žiemnos apdarą, bėga į gamtos prieglobstį. Per 5 minutes, kol sulaukia autobusą, suskaiciau pravažiuojant per 100 „karų“. O autobusas, kai įsėdau, buvo pilnas visokiais frankiais apsiginklavusiais montrealiečiais: vieni spingus vežasi, kai kas net pasirodęs giliai į vandenį įbristi, nes apsiavę ilgais guminiiais batais; kiti polo musim priemonės; treči, matau po langą, paskui karus vežasi priekabas, prikrautas kedžių, sezliučių, stalių ir užkandžių. Ir visi skuba už miesto.

Šiandien sekmadienis, gegužės pirmoji. Diena saulėta, rami, tyli. Pirmą dieną pavasario, kuris čia nelengvai skleidžiasi, nors geografinis plotis atitinka šiaurinės Italijos šriai. Turėtų būti šilta, bet čia klimatas maž daug toks, kaip Lietuvoje, bet tikrunoje žiauresnis staigiasis savo netikėtai kitimais, kuriuos nustato šiauriniai, nieku neužstoti, vėjai.

Nežiūrint visu pasipriešinimų, vis dėlto prie šv. Lauryno upės austa jau pavasaris.

J. Kardelis.

PAKETAI IR LAIVAKORTES

Visa kas turi ryšio su KELIONėmis ir PARAMA, geriausiomis sąlygomis. Oficialės kainos. Patarnavimas nemokamas. Teiraukitės:

PAN - AM - TUR

TUCUMAN 646 — Buenos Aires
Atstovai visose pasaulio šalyse.

Despensa "La Fe"

ANTANAS BUNDINIS
Savininkas
Šviežias valgomos prekes ir gerą alų bei vyną gausite pas mus pigiau negu kitur. Prašom apsilankyti ir pasitikrinti.
Canning 1706 ir Costa Rica 4401
Telefonas 72, Parque 4020

VENEZUELOJE SKAMBA GERAS LIETUVIŲ VARDAS.

Venezuelos sostinė, Caracas, dienraštis „La Religión“ 22. 5. 49 patalpino platų straipsnį stambiu antgalviu per 4 skiltes: „Lituania, un Pueblo Bajo la Oposición Comunista“.

Tai dienraščio redakcijos pasikalbėjimas su Venezuelos lietuvių kapelionu, gerb. kun. Antanu Sabaliausku, nuolat gyvenančiu Seleziečių Kologijoje, Apartado 369, Caracas. (Tel. 54-380). Straipsnyje atpasakota lietuvių tautos kancios okupacijoje ir tartas geras žodis apie lietuvių ateivius.

Malonu pažymėti, kad kolonijos kapelionas kun. Sabaliauskas asmeniškai lanko Venezuelos lietuvių kolonijas, laikydamas pamaldas sekanciose vietose:

Birželio mėnesį: 5 d. Caracas, Cuartel Viejo a Balconito 57; 12 d. Maracay, Parapijos Bažnyčioje; 19 d. Valencijoje, Colegio Don Bosco; 26 d. Barquisimeto, Siervas Adorat. Visur 10 val.

Liepos mėnesį: 3 — Caracas; 10 — Maracay; 17 — Valencia; 24 — Barquisimeto, visur tą pačią valandą, tose pačiose vietose, o 31 — Maracayo, Colegio N. Sra. de Pilar.

Rugpjūčio mėnesį: 7 — Caracas; 14 — Maracay; 21 — Valencia ir 28 — Barquisimeto.

Kun. Sabaliausko dėka vyksta tamprinis Venezuelos lietuvių susitarimas ir gero lietuvių vardo kėlimas šioje šalyje. Volungė.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS KORDOBOJE.

Gegužės 8, 1949, kordobiešis Susivienijimo Lietuvių Argentinoje seštas skyrius suruošė Motinos Dienos minėjimą p. p. Sadukių namuose. Minėjimą atidarė S. L. Arg. 6 sk. pirm. p. Tumosa, primindamas Motinos Dienos minėjimą laisvoj Lietuvoje ir pasveikindamas susirinkusias mamytės.

Po to sekė P. Kuncaičienės paskaita, pritaikyta Motinos Dienai. Šiltų katučių susilaukė scenoje pasirodęs Kordobos lietuvių vaikų choras, kurį suorganizavo ir vedė neseniai iš Europos atvykusi p-lė E. Meilutytė. Jaunieji choristai gražiai padainavo 4 dainas, deklamavo keletą eilėraščių, kiti suėjo kuo saktin. Gražiai programoj pasirodė ir pati p-lė Meilutytė, pasipušusi tautiškais rūbais įspūdingai padeklamavo „Motinos širdis“, o jos solo padainuota daina „Nepalik mane vieno, mama“, sugrąžino ne vieną žiūrovą. Taip pat didelį pasisekimą turėjo duetas Meilutytė-Janulis, kuris, publikai pagėdaujant, buvo pakartotas. Programos pranešėjų buvo p. A. Janulis, čia gimęs lietuvis, gerai kalbąs lietuviškai ir aktyviai dalyvaujęs lietuvių kultūriniam gyvenime.

Programai pasibaigus, senieji emigrantai, p. Daukas ir p. Gruzdys su smuiku ir armonika sudarė lietuvišką „orkestrą“, džiugino savo tautiečius senom lietuviškomis melodijom. Pradėjo šokiai ir dainos. Per garsiaakabį sklisdamos į gatvę, gražios lietuviškos dainos privilegio pražyviu, kurie sustoję prie vartelių jų klausėsi.

Iš viso, minėjimas praėjo gražioji lietuviškojo nuotaikoj, palikdamas kuo geriausias įspūdžius jo dalyviams. Kordobos lietuviai, kurių širdys yra jautrios visam kas lietuviška, linkę, kad tokių parengimų ateity būtų daugiau. Prie minėjimo suruosimo ir jo pasisekimo daugiausia prisidėjo p. Meilutis, p-lė Meilutytė, p. Janulis, p. Sadukas ir p. Tumosa. Programoj dalyvavo šie vaikučiai: Anita ir Paulito Bendinskai, Albertas Jankūnas, Edvardas Meilutis, Eglė ir Neringa Kuncaičytės, Jonukas Stangaitis, Albertas Tvaska ir Bertita Zedonytė.

Kordobietė.

Danutė Gilvydienė

diplomauta modistė
Rio Cuarto 3244 Buenos Aires

RESTORANAS "DOS AMIGOS"

K. Paulausko ir M. Kamsuko
PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadai šeimynoms.

Dr. E. LEVINAS

Lietuvis gydytojas - chirurgas diplomuotas Berlyno ir Kordobos universitetuose, buvęs Rosario ligoninės klinikos vedėjas, dabar Hospital de Clinicas, Sala 4 gydytojas, kalbantias lietuviškai, priima širdies, aorta ir kt. ligų ligonius savo konsultorijoje.
nuo 15 iki 18 val.
CALLAO 545 T. A. 35 - 8669

BRAZILIJOJOS LIETUVIAI

OKUPANTAMS VERGAVUSI IŠTREMUS.

Vincas Virintas „žiniose“ aprašo, kaip Brazilijos respublikos prezidento dekretu tapo ištremtas Vacys Čeponis, rinkęs iš darbininkų pinigų ruskiam. „O Globo“ paskelbė tokią Teisingumo ir Vidaus Reikalų ministerių nutarimą:

„Išstremiamasis, nežūrint, kad yra tėvas nepilnametės brazilukės, kurią, kaip ir jos motiną lietuvių, prieš kurį laiką pametė ir, visai neatsižvelgdamas į tai, kad jau senai gyvena Brazilijoje ir čia turi nekilnojamą turtą, jau priėmė SSSR pilietybę ir tos šalies naudai skelbia komunizmą, dėl to jo buvimas Brazilijoje jau nėra pageidaujamas...“

Toliau DOPS'o pranešime sakoma: „V. Čeponis balandžio 30 d. įsodintas į „Sises“ laivą. Jis yra pirmasis iš šios rūšies tremiamųjų, bet — tautos labui ir visuomenės ramybei — jį seks ir kiti...“

VYTAUTAS VYGELIS apsidė su Adele Vaitkevičiute. Alfonsas Jočys apsidė su Anele Lasinskaite. Tai dvi pavyzdingos jaunų lietuvių poros. Linkėtina daug laimės šeimyniniame gyvenime.

ANTANAS MAJUS, Tauragės pagarsesjęs kapitonas, su žmona Liūda, mokytoja, turinti namus Pomplona 1561, Sao Paulo, 17. 5. 49 išvyko į JAV aplankyti savo gimines.

E. PAŽERA šachmatų varžybose nugalėjo 1948 metų Brazilijos čempioną.

Rep.

EDVARD. PAŽERA šachmatuose nugalėjo Minas Geraes čempioną ir keletą kitų žymių žaidėjų.

BERISSO LIETUVIAI

ELENA PRŪSIENĖ RANDASI LIGONINĖJE.

Nuo gegužės 2, 1949, ponai Elena Brazianaitė-Prūsienė randasi La Platos ligoninėje Policinico, Sala 10, Pabellon Nuevo. Ją kankina reumatinio liga.

Vasario 10, 1949 mirė jos vyras, Jonas Prūsas, kurio laidotuves aprašė korespondentas per klaidą nepažymėjo, kad Buenos Aires mieste liko velionės sesutė, Pranė Prūsaitė-Jauverienė, kuri daugiausia lankydavo ligonį ir dalyvavo laidotuves. Dabar ji, kaip lygiai velionės brolis, Steponas Prūsas, nuolat lanko gerb. chorą suktin. Gražiai programoj pasirodė ir pati p-lė Meilutytė, pasipušusi tautiškais rūbais įspūdingai padeklamavo „Motinos širdis“, o jos solo padainuota daina „Nepalik mane vieno, mama“, sugrąžino ne vieną žiūrovą. Taip pat didelį pasisekimą turėjo duetas Meilutytė-Janulis, kuris, publikai pagėdaujant, buvo pakartotas. Programos pranešėjų buvo p. A. Janulis, čia gimęs lietuvis, gerai kalbąs lietuviškai ir aktyviai dalyvaujęs lietuvių kultūriniam gyvenime.

Remtai Beriso lietuvių visuomenės veikėjai, gerb. Elenai Prūsienėi, linkime greito pasveikimo.

JONAS PRŪSAS (s) iš Beriso, buvęs Anglijos aviacijos savanoris peileitame kare, dirba kaip sekretorius generaliniame La Platos municipaliteto sekretariate.

JONAS PAULAUSKAS.

Prisikuriu li moteriškų rūbų siuvėjas, gyvenantis calle 1, nr. 1732, San Carlos, Beriso. Darbą atlieka gerai rūpestingai. Užsakymus priima ir su savo medžiaga.

PIRMA LIETUVIŠKA SOFERIŲ AKADEMIJA

Technika
Kvotimai
Valdymas

Calle VIEYTES 1789 (Puente Barracas) Bs. As. T. A. 21-0265

Dr. Oscar A. Bruno

Migr. Valt. Lig. Gydytojas
priima savo kabinete:
ALSINA 419 SAN ISIDRO
Tel. 743-0704

Radio - Elektra

Radio technikas dirba naujus, aiso ir pakelcia visokių rūšių, aparatus. Pataiso antenas pigiai, garantuotai ir ant išimokėjimo. Šnuomuojami visokie bankai, šnuomuojami fonos amplifikatoriai su lietuviškomis plokštelėmis pigia kaina. Tartis:
VINCAS RAMANAUSKAS
Baiges mokslą USA
calle POLA 289 — Buenos Aires
T. A. 64 - Liniers - 1908

NAUJI KAPAI

ANTANĄ DIDŽIAKĄ PALAIDOJUS.

Gegužės 4, 1949 Buenos Aires Chacarita kapuose tapo palaidotas Antanas Didžiakas, 76 metų amžiaus. 15 metų jis dirbo audimo fabrike gatvėje Juan Alvarez, kur iš trijų metų aukštumo krintančios dėžės jį mirtinai sužalojo. Nuvežtas ligoninėn Durand už trijų dienų pasimirė.

Velionis buvo kilęs iš Joniskelio valsčiaus, Panevėžio apskrities. Keliošikų metų yra gyvenęs JAV. Argentinon atvyko 1929 metais. Čia didžiausiam nuliūdime liko velionės žmona, Anelė Mikelūnaitė-Didžiakienė, kuri dabar randasi K. J. Zabukų globoj, Villa Ballester, c. Pampa 1488.

Velionis buvo gražiai palaidotas fabriko administracijos ir darbo personalo pastangomis, dalyvaujant būreliu lietuvių.

K.

A. A. ANTANAS DIDŽIAKAS.

mirė nuo susižeidimo darbe ir palaidotas Chacarita kapuose 4. 5. 49.

CIRILIA MORKŪNIENĖ PALAIDOJUS.

Balandžio 26 dieną, 1949 pasimirė Cirilia Morkūnienė, Antano Morkūno žmona sulaukusi 52 metų amžiaus. Velionė buvo pavyzdinga motina ir šeimininkė. Versdamiesi duonos pardavimu, Morkūnai pasiekė materialio savistovumo ir visu pažįstamų pagarbos. Velionė palaidota kapuose Flores. Jos kapas papuostas gyvų gėlių vainikais nuo šeimos, nuo giminių ir draugų.

Didžiausiam nuliūdime Argentinoje liko vyras Antanas, ištekejęs dukters Onytės ir Stasytės, vedęs sūnus Stasys ir nevedęs sūnus Jonas ir Albertas.

Cirilia Aleksaikaite Morkūnienė buvo gimusi žemaitkiemio valsciūje, Ukmergės apskrity. Mirė nuo vežio ligos. Lydejo 11 automobilių: atskiras vežimas vežė gėlių vainikus.

Lai bus jai lengva išlėsti amžinai šviesios Argentinos žemėje.

Kaimynė.

NAUJAS KRYŽIUS LIETUVIUI SAN JUSTO KAPUOSE.

Gegužės 26, 1949 netikėtai staiga, negailestinga mirtis iš mūsų tarpo išskyrė Benediktą Jasutį, gyv. San Justo.

B. Jasutis gimęs 1905 m. šiaurinėje Argentinoje, už karštą, gėles ir darbą, San Justo lietuviams, ponams: P. Jorai, A. Degulini, B. Jazgevičiui, J. Juskaui, J. Zvinakiui, J. Mankevičiui, J. Zablauskui, A. Kuzai, J. Mankevičiui ir visiems kitiems prisidėjusiems prie lietuvių renginio bei lydejęsiems velionį į kapus, tariau nuoširdų lietuvišką Ačiū!

Antanas Jasutis.

NERVŲ IR PROTO LIGOS

Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

"SKELBKITE EVANGELIJĄ VISAM SUTVERIMUI"

Jonas Kristas (Morkaus Ev. 16:15).

Kas yra Evangelija? Apostalas Povilas taip ją aiškina: „Kad Kristus numirė už mūsų nuodėmes... kad buvo palaidotas... ir kad prisikėlė trečiają dieną, kaip sako Raštai...“ Tai linksmoji žinia mūsų visiems, nes Jėzus tą padarė dėl nusidėjėlių. Kristus netiktai numirė nusidėjėlių vietoje, nors tas yra labai svarbu. Jis prisikėlė, ir tame įrodė žmonijai, kad Jis yra galingasis Dievo Sūnus, kuris gali nusidėjėlius užtarti pas Dievą. Jis yra mūsų tarpininkas su Dievu: mums kito nereikia! Jis nėra šiandien ant kryžiaus. Jis yra gyvas: Jis yra Gyvasis Išgelbėtojas! Tą Evangeliją Kristus yra įsakęs savo sekėjams skelsti.

Lietuvių Misijos Draugija stengiasi išpildyti tą įsakymą. Ji yra labdarinė, religinė organizacija, įsteigta 1928 m. pagal Illinois'o įstatymus. Ji užlaiko atstovus Argentinoje, Brazilijoje, Lenkijoje, Vokietijoje, ir JAV, kurie skelbia Kristaus Evangeliją lietuvių kalboje. Ji atspausdina mėnesinį žurnalą „SVYTURI“ ir kitus spausdinius. Ji skelbia Evangeliją filmomis ir oro bangomis.

Vel galima nusipirkti šventąjį Raštą lietuvių kalboje! VISA BIBLIJA, 1.127 pus., lotynų raidėmis atspausdinta Londone 1947 met., kietais viršais kainuoja \$ 2.50, (odiniai viršais \$ 6.50). NAUJASIS TESTAMENTAS (Arkivyskupo Skvirecko vertimas), 765 pus., popieriniai viršais kainuoja tiksliai \$ 2.00. Visos kainos yra su pristatymu ir JAV pinigais. Įsigykite Dievo žodį. Rašykite dabar!

LIETUVIŲ MISIJOS DRAUGIJA, INC., P. O. Box 488, Chicago 90, Illinois, USA. Dr. Antanas Gylys, Vedėjas.

DĖMESIO: Visiems, kurie mums atsiųs šią skelbimą, VELITUI nusiūsiame iliustruotą Ap. Jono Evangeliją ir egzempliori „SVYTURIO“.

QUILMES BOCK
la mejor cerveza

